

Årsrapport 2018 for Fællesfonden

Kirkeministeriet 2019

Akt id: 45231

Kirkeministeriet

Indholdsfortegnelse

1. Påtegning	3
1.1 Fremlæggelse.....	3
1.3 Erklæring om revision af fællesfondens regnskab 2018.....	3
2. Beretning.....	4
1.2 Påtegning af det samlede regnskab.....	4
2.1 Præsentation af virksomheden	5
2.2 Ledelsesberetning.....	7
2.3 Kerneopgaver og ressourcer.....	18
2.4 Målrapporing	28
2.5 Forventninger til det kommende år	41
3. Regnskab	42
3.1 Resultatopgørelse mv.	42
3.2 Balancen.....	45
3.3 Egenkapitalforklaring.....	47
3.4 Likviditet og låneramme	49
3.5 Opfølgning på lønsømsloft.....	50
3.6 Bevillingsregnskabet	51
4. Bilag.....	54
4.1 Noter til resultatopgørelse og balance	54
4.2 Indtægtsdækket virksomhed	63
4.3 Specifikationer af budgetafvigelser	64
4.4 Projekter	68
4.5 It-omkostninger	72
4.6 Folkekirkens Forsikringsordning	73
4.7 Anvendt regnskabspraksis	75

1. Påtegning

1.1 Fremlæggelse

I henhold til bekendtgørelse nr. 813 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden af 24. juni 2013 udarbejdes der en konsolideret årsrapport for fællesfonden. Årsrapporten er udarbejdet i henhold til gældende bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, bekendtgørelse nr.116 af 19. februar 2018, samt Moderniseringsstyrelsens vejledning (December 2018) med mindre tilpasninger.

1.3 Erklæring om revision af fællesfondens regnskab 2018

Rigsrevisionen afgiver fra og med 2013 ikke længere en samlet erklæring om fællesfondens regnskab.

Rigsrevisionen afrapporterer udelukkende på den afsluttende årsrevision af fællesfondens årsrapporter.

Rigsrevisionen afgiver fortsat en samlet erklæring om regnskaber under Kirkeministeriet, herunder fællesfondens regnskab, i den årlige beretning om statsregnskabet.

Se www.rigsrevisionen.dk

2. Beretning

1.2 Påtegning af det samlede regnskab

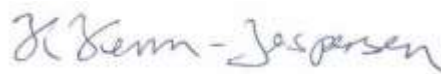
Det tilkendegives hermed,

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende også for ikke finansielle oplysninger ved målrapportering,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Christian Dons Christensen
Departementschef

Klaus Kerrn-Jespersen
Økonomichef

2.1 Præsentation af virksomheden

Fællesfonden fungerer som folkekirkens fælleskasse og er ikke en fond i juridisk forstand. Ifølge lov om folkekirkens økonomi afholder fællesfonden en række nærmere bestemte fælles udgifter for folkekirken. Fællesfonden dækker med andre ord de af folkekirkens udgifter, der ikke finansieres lokalt.

Fællesfondens budget fastsættes af kirkeministeren efter rådgivning fra en budgetfølgegruppe vedrørende Fællesfonden. Budgetfølgegruppen har afholdt to samråd med deltagelse af en læg repræsentant for hvert stift. En repræsentant fra Præsteforeningen samt en repræsentant for de øvrige faglige organisationer for kirkefunktionærerne deltager som observatører. Budgetsamrådet er hørt om fællesfondens budget for 2018.

Fællesfondens primære indtægtskilde er landskirkeskatten, der opkræves direkte fra menighedsrådene. Derudover modtager folkekirken et beløb fra staten på ca. 389 mio. kr. svarende til 40 pct. af lønningerne til langt de fleste præster ansat i den danske folkekirke jf. afsnit 2.3.2. Endelig er der enkelte mindre driftsindtægter samt en kompensation fra staten for administration af registrering af navneændringer.

Fællesfonden betaler 60 pct. af lønnen til ovennævnte præster samt 100 pct. af lønnen til yderligere omtrent 100 præster. Udgifterne til præsteløn udgør ca. to tredjedele af fællesfondens budget. Menighedsråd har desuden mulighed for at ansætte lokalt finansierede præster. Disse finansieres fuldt ud af menighedsrådet.

Fællesfonden finansierer desuden en række fælles folkekirkelige institutioner og giver tilskud til en række øvrige formål. Foruden de faste tilskudsmodtagere gives der gennem Folkekirkens Udviklingsfond tilskud til en række initiativer og projekter lokalt og på landsplan.

Af andre større udgiftsposter kan nævnes pension for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer, revision af lokale kasser samt udligningstilskud til nedsættelse af kirkeskatten i økonomiske svage områder af landet.

Folkekirkens Selvforsikringsordning indgår også i fællesfonden, men er udskilt på sit eget delregnskab. Forsikringsordningen er udgiftsneutral for Fællesfonden, da det forsikringsbidrag, menighedsrådene betaler, justeres efter udgifterne til udbetaling af erstatninger.

Institutioner finansieret af fællesfonden:

- 10 stifter inkl. centre
- 3 kirkemusikskoler
- Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV)
- Folkekirkens It, herunder folkekirken.dk

Øvrige centrale aktører, der modtager tilskud fra fællesfonden inkluderer bl.a.:

- Folkekirkens Mellemkirkelige Råd
- Skt. Petri – Den tyske menighed
- De tre døvemenigheder
- Betjeningen af hørehæmmede

FIGUR 2.1.1 STIFTER & CENTRE

2.2 Ledelsesberetning

2.2.1 Faglig virke

2.2.1.1 Stiftsadministrationer

Stiftsadministrationerne varetager fire hovedopgaver:

Rådgivning

Stiftsadministrationen yder juridisk og administrativ rådgivning til biskoppen i sager vedrørende præster og menighedsråd. Herudover rådgives menighedsråd og provstiudvalg i forbindelse med byggesager, herunder igangsætning af byggesagen. Stiftsadministrationen er servicefunktion over for stiftets provstiudvalg i lejesager, ved køb og salg af præsteboliger, i sager vedrørende bortforpagtning af præstegårdsbrug, ved køb og salg af arealer til brug for kirke og kirkegård og andre ad hoc opgaver. Stiftsadministrationen rådgiver menighedsråd og provstiudvalg i personalesager og økonomiforhold. Der ydes endvidere rådgivning vedrørende gravstedsområdet, herunder kirkegårdsvedtægter og -takster.

Folkekirkens økonomi

Stiftsadministrationen varetager budget- og regnskabsopgaver i forbindelse med forvaltning af bevillinger fra fællesfonden, stiftsbidraget og stiftskapitalerne.

Folkekirkens styrelse

Stiftsadministrationen varetager administrative opgaver for biskoppen i relation til rammerne for den kirkelige betjening af folkekirkens menigheder, herunder gives juridisk vejledning til biskoppen i sager om brug af folkekirkens kirker, fortolkning af menighedsrådsloven og menighedsrådsvalgloven og ansættelsesretlige forhold for præster. Stiftsadministrationen varetager sekretariatsfunktionen for stiftsøvrigheden i forbindelse med godkendelses-sager vedrørende kirker og kirkegårde, tilsynet med menighedsrådene og behandling af plansager. Stiftsadministrationen varetager sekretariatsfunktionen for stiftsrådet. Stiftsadministrationen samarbejder med Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd og andre kirkelige institutioner om folkekirkelige udviklingsopgaver m.v. Biskopperne varetager sammen med provstiudvalget tilsynet med menighedsrådenes økonomiske forvaltning efter de bestemmelser, der er fastsat herom.

Folkekirkens personale

Stiftsadministrationen udfører administrative opgaver i forbindelse med de ansatte ved kirker og kirkegårde samt på præsteområdet, f.eks. godtgørelse og lønforhold. Herudover ydes bistand i sager om personaleforhold ved kirker og kirkegårde i forbindelse med ansættelse, lønfastsættelse og afskedigelse.

Ved løncentrene administreres lønudbetalingen for menighedsrådenes ansatte samt løn og tjenstlige ydelser for præsterne, stiftspersonale og pensionsudbetalinger til fratrådte kirkefunktionærer.

Faglige og økonomiske resultater fremgår af årsrapporten 2018 for det enkelte stift.

2.2.1.2 Stiftscentre

Stiftsadministrationerne har ansvaret for seks administrative centre, hvori en række af stifternes opgaver er samlet. Formålet med centrene er at øge kvaliteten og frigøre ressourcer ved at have udvalgte, tværgående opgaver varetaget af bestemte stifter, hvorved der skabes specialisering inden for opgaverne. Nedenfor er en overordnet oversigt over centrenes faglige virke.

FIGUR 2.2.1.2 CENTRENES FAGLIGE VIRKE

STIFTSCENTRE	FAGLIG VIRKE
Forsikringsenheden Københavns Stift og Helsingør Stift	Administration af og sagsbehandling i Folkekirkens Selvforsikringsordning og rådgivning i forsikrings spørgsmål.
Folkekirkens Administrative Fællesskab Lolland-Falsters stift	Regnskabsmæssige opgaver på tværs af fællesfonden.
Fællesfondsløncenteret Lolland Falsters Stift (stiftsmedarbejdere) Fyens Stift (præster)	Lønopgaver for fællesfondens institutioner.
Plancenteret Aalborg Stift	Screening af samtlige lokalplansager for landets stifter, og administrative opgaver vedr. ændring af sognegrænser.
GIAS-centeret Viborg Stift og Aarhus stift	Administration af kapitaler(stiftsmidler) og gravstedsaftaler.
Stifternes Løncenter for Menighedsråd Ribe stift, Haderslev stift og Roskilde stift	Lønopgaver for menighedsråd, kirkegårde og provstiudvalg.

Forsikringsenheden

Forsikringsenheden (FE) løser opgaver vedrørende administration og sagsbehandling i forbindelse med Folkekirkens Selvforsikringsordning og yder generel rådgivning om forsikrings spørgsmål. FE er et samarbejde mellem Københavns og Helsingør Stifter, og finansieres ved indtægtsdækket virksomhed.

Der har i 2018 været en reduktion på 28 % i antallet af modtagne skadesanmeldelser i forhold til 2017. Reduktionen formodes at have en sammenhæng med, at selvriskoen med virkning fra 1. juli 2017 blev væsentligt forhøjet. Disse forhold har formentligt bevirket en nedgang i centerets årsværkforbrug, jf. tabel 2.3.2.2.2.

Centerets resultat for 2018 udgør et merforbrug svarende til et underskud på 404 t.kr. Dertil skal også et akkumuleret underskud på 850 t.kr. fra tidligere år indregnes, hvorfor der ved udgangen af 2018 er et samlet akkumuleret underskud på 1.254 t.kr. jf. tabel 2.3.1.2b.

Resultatet for 2018 er påvirket af udgifter til udvikling af nyt it-registreringssystem til skadesanmeldelse på i alt 250 t.kr. Forventningen er, at det nye it-system er klar til ibrugtagning i løbet 2019, hvilket vil medføre en økonomisk besparelse.

Folkekirkens Administrative Fællesskab

Folkekirkens Administrative Fællesskab (AdF) deltager i bestyrelsen af fællesfonden og løser i den forbindelse løn- og regnskabsmæssige opgaver for fællesfondens institutioner og Kirkeministeriet. AdF er placeret i Lolland-Falsters Stift og finansieres hovedsageligt ved bevilling fra fællesfonden.

Centerets resultat for 2018 udgør et mindreforbrug svarende til et underskud på 28 t.kr. jf. tabel 2.3.1.2b. Resultatet afspejler, at der i 2018 er brugt ekstra ressourcer på overgangen til det nye lønsystem, FLØS3, og de udfordringer der var forbundet med overgangen.

Forventningen til 2019 er at følge bevillingen.

Fællesfondsløncenteret

Fællesfondsløncenteret (FLC) løser lønopgaver for fællesfondens institutioner, og er et samarbejde mellem Fyens Stift og Lolland-Falsters Stift. FLC finansieres hovedsageligt ved bevilling fra fællesfonden.

I januar 2018 blev det nye lønsystem FLØS3 taget i brug. Implementeringen har vist sig at være mere udfordrende end først antaget.

Centerets resultat for 2018 udgør et merforbrug svarende til et underskud på 534 t.kr. jf. tabel 2.3.1.2b, og afspejler vanskeligheder med ibrugtagningen af FLØS3.

Det forventes, at implementeringen af lønsystemet afsluttes i 2019 og konsolideres i begyndelsen af 2020, hvilket vil medføre en effektivisering både i centeret og i de enkelte fællesfondsinstitutioner.

Plancenteret

Plancenteret screener samtlige plansager for stifterne og varetager administrative opgaver i forbindelse med plansager og sager om sognegrænser for både stifter og Kirkeministeriet. Plancenteret ligger i Aalborg Stift og er finansieret ved bevilling fra fællesfonden.

Centeret har i 2018 screenet 1810 forskellige plansager, hvoraf 81 % af sagerne er screenet på under fem dage. Centeret har udarbejdet og implementeret et screeningsnotat, der har optimeret screeningsprocessen, og som er et effektivt sagsbehandlingsværktøj. Centeret har også behandlet 11 sognegrænseændringer i 2018.

Centerets samlede resultat for 2018 udgør et mindreforbrug svarende til et overskud på 84 t.kr. jf. tabel 2.3.1.2b.

I 2019 vil centeret have fokus på at øge rådgivningen og videndelingen i forhold til de øvrige centre.

GIAS-centeret

GIAS-centeret administrerer kapitaler (stiftsmidler) og gravstedsaftaler for stifter, provstier og menighedsråd/kirkegårde. GIAS-centeret er et samarbejde mellem Viborg og Aarhus Stifter og finansieres som indtægtsdækket virksomhed.

I 2018 har centeret arbejdet med forberedelserne til det kommende udbud af de to systemer Kapitaladministrationssystem (KAS) og Gravstedsindbetalings- og Administrationssystem (GIAS).

I forbindelse med det forestående udbud er der nedsat en programledelse, som månedligt afholder møder.

Stifternes Løncenter for Menighedsråd

Stifternes Løncenter for Menighedsråd (SLM) løser lønopgaver for menighedsråd, kirkegårde og provstiudvalg i folkekirken, samt tværgående opgaver for Kirkeministeriet. SLM er et samarbejde mellem Haderslev, Roskilde og Ribe Stifter og finansieres ved bevilling fra fællesfonden.

I januar 2018 blev det nye lønsystem FLØS3 taget i brug. Implementeringen har vist sig at være mere udfordrende end først antaget, ligesom det nye lønsystem har medført nye supportopgaver, opgaver i form af at udarbejde vejledninger til systemet samt opgaver i forbindelse med tilretning af systemet. Det har resulteret i en stigende tidsanvendelse på selve lønopgaven og en mindre stigning i tidsanvendelsen til driften af løncenteret.

Centerets samlede resultat for 2018 udgør derfor et merforbrug svarende til et underskud på 281 t.kr i forhold til den samlede bevilling, som inkluderer en tillægsbevilling på 2.341 t.kr. jf. tabel 2.3.2.1.2b.

Det forventes, at implementeringen af lønsystemet afsluttes i 2019 og konsolideres i begyndelsen af 2020, hvilket vil medføre en effektivisering i centeret.

Yderligere oplysninger om centrenes faglige og økonomiske resultater fremgår af årsrapporten 2018 for det enkelte stift.

2.2.1.3 Folkekirkens It

2.2.1.3.1 Folkekirkens It

Folkekirkens It er det kontor i Kirkeministeriet, som varetager drift og udvikling af Kirkeministeriets samt folkekirkens fælles it-løsninger. Omfanget af it-løsningerne fastsættes af kirkeministeren og finansieres i henhold til Lov om folkekirkens økonomi af fællesfonden.

Folkekirkens Its opgave er at servicere folkekirkens mere end 2.300 myndigheder og institutioner og Kirkeministeriet med it-ydelser. Institutionerne er tilknyttet Kirkenettet, som er betegnelsen for det fælles netværk, med ca. 3.600 pc-arbejdspladser på ca. 2.800 adresser. De ca. 4.000 brugere i provstier, stifter og ministerium er tilknyttet det lukkede Kirkenet. Herudover betjenes menighedsrådene og deres 14.000 medlemmer via den Digitale Arbejdsplads (DAP). Derudover drifter og udvikler Folkekirkens It et stort antal systemer i folkekirken og ministeriet. En nærmere beskrivelse af Folkekirkens It og områdets budget findes under afsnit 4.5.

De faglige resultater gøres op på følgende områder: Ministeriets og folkekirkens it-anvendelse, Personregistrering samt It-governance. For en opgørelse af nøgletal, driftsorienterede produktionsresultater samt projekter henvises til Årsrapport 2018 for Folkekirkens It. En væsentlig del af organisationens kerneopgaver er større it-projekter i folkekirken eksempelvis implementeringen af FLØS3 som er Folkekirkens Lønservice, samt implementering af journaliserings- og processystemet F2 i Kirkeministeriet, stifter, provstier, folkekirkens uddannelsesinstitutioner samt folkekirken.dk.

Tabel 2.2.1.3 viser aktiviteterne i Folkekirkens It i 2018. For en nærmere og uddybende redegørelse henvises til Folkekirkens It's årsrapport 2018.

TABEL 2.2.1.3 KIRKENETTETS NØGLETAL

	2015	2016	2017	2018
Antal pc-arbejdspladser	3.850	3.844	3.989	3.921
Antal installationssteder	2.526	2.517	2.508	2.434
Antal brugere	4.025	4.356	4.592	4.801
Personregisterførere	2.847	2.904	2.976	3.030
Antal henvendelser til brugerservice	52.700	63.012	61.040	62.702
Pc-support	26.514	31.191	26.541	33.237
Leverancer m.m.	2.576	2.453	2.897	2.771
DAP	305	3.600	1.254	905
Personregistrering	23.305	25.768	30.348	30.465
Borgere v/personregistrering	1.626	1.347	1.450	2.421

2.2.1.3.2 Folkekirken.dk

Folkekirken.dk er den institution, som varetager den daglige drift af folkekirkens officielle hjemmeside foruden en række andre kommunikative aktiviteter, herunder sådanne, som efter biskoppernes ønske koordineres og/eller løses af folkekirken.dk.

Folkekirken.dk ledes af en bestyrelse, som fastlægger den overordnede redaktionelle linje på folkekirken.dk. Den daglige ledelse af folkekirken.dk' aktiviteter påhviler den ansvarshavende redaktør, der i sit daglige virke er uafhængig af bestyrelsen.

Som led i implementeringen af en ny budget- og bevillingsmodel for Folkekirkens It vil regnskabet for folkekirken.dk fra 2019 blive udskilt fra regnskabet for Folkekirkens It.

2.2.1.4 Uddannelsesinstitutioner

2.2.1.4.1 Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

FUVs formål og bundne opgaver er fastlagt i bekendtgørelse nr. 13 af 10. januar 2018. Bekendtgørelsen er fastsat i medfør af lov nr. 309 af 16. maj 1990 om folkekirkens institutioner til uddannelse og efteruddannelse af præster, samt lovbekendtgørelse nr. 864 af 25. juni 2013 om ansættelse i stillinger i folkekirken. Endelig gælder lovbekendtgørelse nr. 331 af 29. marts 2014 om folkekirkens økonomi.

Af bekendtgørelsens formålsparagraf fremgår det, at FUV skal:

- På videnskabeligt grundlag give teologiske kandidater en praktisk teologisk uddannelse som forberedelse til arbejdet som præst i folkekirken, og ved efteruddannelse styrke nyansatte præsters forudsætninger for arbejdet som præst i folkekirken.
- Styrke almenteologisk, praktisk teologisk og pædagogisk virksomhed i folkekirken, og på videnskabeligt grundlag give almenteologisk, praktisk teologisk og pædagogisk efteruddannelse, herunder også orientering i samfundsvidenskabelige, filosofiske, litterære og kunstneriske forhold med henblik på varetagelse af kirkens opgaver i det moderne samfund.
- Uddanne provster med henblik på varetagelse af provstestillingens ledelsesmæssige, vejledende og administrativ funktioner.
- Indsamle, bearbejde, udvikle og formidle data og viden, der er relevant for folkekirken og for forholdet mellem kirke og samfund.

TABEL 2.2.1.4.1. FOLKEKIRKENS UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

	2017	2018	2019
Deltagere/kursister			
Pastoralseminariekurser	86	68	77
Den obligatoriske efteruddannelse	407	505	556
Den almene efteruddannelse	1681	1799	1442
Omkostninger (t.kr.)			
Pastoralseminariekurser	3.949	4.863	4.653
Den obligatoriske efteruddannelse	3.384	3.716	3.135
Den almene efteruddannelse	8.160	9.147	9.136

Pastoralseminariekurser

Omfatter uddannelse i København og Århus af teologer som forudsætning for at kunne søge embede i den danske folkekirke.

Den obligatoriske efteruddannelse

Omfatter efteruddannelse af præster, provster og provstisekretærer (fra 2017).

Den almene efteruddannelse

Omfatter præster, provster og andre ansatte i folkekirken. Kurserne udbydes ved FUV's hjemmeside, og derudover gennemføres særskilt rekvirerede kurser.

Vidensformidling m.v.

Videnscentret har bl.a. til opgave at

- indsamle og redigere kirkestatistik herunder formidling heraf
- opbygge en basiskompetence i evaluering til anvendelse og understøtning af centrets udviklingsaktiviteter og projekter m.v.
- udvikle og støtte konfirmationsforberedelse/-undervisning (Konfirmandcenteret)

For en mere fyldestgørende beskrivelse af årets faglige aktiviteter samt oplysninger om økonomiske forhold henvises til Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenters årsrapport 2018.

2.2.1.4.2 Kirkemusikskolerne

Kirkemusikskolerne uddanner kirkemusikere med det overordnede formål at tilgodese folkekirkens behov for kirkemusikere på kort og lang sigt. Kirkemusikskolerne uddanner således

organister, kirkesangere, klokkenister og kirkekorledere til folkekirken. Undervisningen omfatter undervisning på eksamenslinjer, eksamensfri undervisning, efteruddannelse og kursusvirksomhed.

I tabel 2.2.1.4.2 er vist udviklingen i antal afsluttede uddannelsesforløb for folkekirkens tre kirkemusikskoler. For en nærmere redegørelse af uddannelses- og eksamensformen for skolens uddannelser samt faglige resultater m.v. henvises til den pågældende skoles årsrapport.

**TABEL 2.2.1.4.2.A. UNDERVISNINGSAKTIVITET - ANTAL HELÅRS-STU-
RENDE VED STUDIESTART (PR. ULTIMO SEPTEMBER)**

	2017	2018	2019
Sjælland			
Organister	69	80	87
Kirkesangere	63	62	63
Kirkekorledere	6	8	12
I alt	138	150	162
Løgumkloster			
Organister	85	79	80
Kirkesangere	56	70	62
Kirkekorledere	1	0	2
Klokkenister	9	12	7
I alt	151	161	151
Vestervig			
Organister	82	91	88
Kirkesangere	42	53	60
Kirkekorledere	5	2	3
I alt	129	146	151
Total			
Organister	236	250	255
Kirkesangere	161	185	185
Kirkekorledere	12	10	17
Klokkenister	9	12	7
Total	418	457	464

TABEL 2.2.1.4.2.A. ANTAL DIMITTENDER - ÅRLIGT

	2017	2018	2019
Sjælland			
Organister	9	9	14
Kirkesangere	11	8	7
Kirkekorleder	0	1	2
Løgumkloster			
Organister	9	10	11
Kirkesangere	8	9	9
Kirkekorleder	0	0	1
Klokkenister	2	4	6
Vestervig			
Organister	9	13	5
Kirkesangere	11	15	6
Kirkekorleder	1	1	1
Total			
Organister	27	32	30
Kirkesangere	30	32	22
Kirkekorleder	1	2	4
Klokkenister	2	4	6

2.2.1.5 Øvrige

2.2.1.5.1 Kirkefunktionæruddannelsen

Fællesfonden yder tilskud til uddannelsen af kirkefunktionærer: Kordegne, kirketjenere og gravere. Kirkefunktionæruddannelsen foregår på AMU Fyn.

Antallet af personer, der har gennemført de forskellige uddannelser, fremgår af tabel 2.2.1.5.1

Tabellen viser statistik for AMU-uddannelser for medarbejdere i folkekirken, som har fulgt AMU-uddannelserne, og viser den obligatoriske grunduddannelse for kirketjenere, gravere og kordegne samt den obligatoriske efteruddannelse for kordegne –afhængig af jobfunktionen –samt efteruddannelse for kirkefunktionærer.

Folkekirkens brancheudvalg under Kompetencesekretariatet er ansvarlig for at udvikle, kvalitetssikre og markedsføre AMU-uddannelserne til folkekirkens medarbejdere.

Brancheudvalget er sammensat af repræsentanter fra arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer i folkekirken. Brancheudvalget har følgende sammensætning: Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Kirketjenerforening, Danmarks Kordegneforening, Forbundet af Kirke- og kirkegårdsansatte, 3F, Organistforeningen og Dansk Kirkemusiker Forening.

TABEL 2.2.1.5.1 STATESTIK FOR HOLD AFHOLDT UNDER KIRKEMINISTERIET

ANTAL DELTAGERE	2015	2016	2017	2018
Obligatorisk grunduddannelse	853	857	856	831
Fri efteruddannelse	425	567	342	498
I alt	1.278	1.424	1.198	1.329

2.2.1.5.2 Folkekirkelige tilskud

Fællesfonden yder desuden også i mindre omfang tilskud til en række forskellige centrale aktører og aktiviteter. Disse tæller blandt andet Folkekirkens Mellemkirkelige Råd, som er det folkekirkelige organ, som varetager folkekirkens kontakter til andre kristne kirker og kirkesamfund i ind- og udland; Skt. Petri, som er en tysksproget menighed i folkekirken; samt de tre døvemenigheder under henholdsvis Københavns Stift, Aarhus Stift og Haderslev Stift. Desuden afholder fællesfonden også udgifter til kirkelig betjening af hørehæmmede samt til Den Folkekirkelige Udviklingsfond, som hvert år uddeler økonomisk støtte til initiativer, der fremmer udviklingen af folkekirkens arv og virke.

2.2.1.5.3 Tilskud til lokale kasser

Tilskud til lokale kasser omfatter udligningstilskuddet til ligningsområder med lavt indtægtsgrundlag. Bevillingen har fulgt budgettet.

2.2.2 Fællesfondens samlede økonomi

Det samlede økonomiske resultat er et overskud på 33,4 mio. kr., der primært skyldes

- Mindreforbrug vedr. aflønning og godtgørelser til præster og provster.
- Mindreforbrug vedr. folkekirkelige tilskud.
- Tilbageførsel af hensatte, ikke anvendte projektmidler fra tidligere år, samt en forøgelse af ikke anvendte projekt- og anlægsbevillinger i året.

Der henvises i øvrigt til bilag 4.3 Specifikation af budgetafvigelser.

Resultat betragtes som tilfredsstillende.

TABEL 2.2.2 FÆLLESFONDENS ØKONOMISKE HOVEDTAL

t.kr.	2017	2018	2019
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-1.224.937	-1.264.316	-1.245.540
Ordinære driftsomkostninger	962.597	983.614	971.625
Resultat af ordinær drift	-262.341	-280.702	-273.915
Resultat før finansielle poster	-7.488	-20.933	-55.062
Årets driftsresultat	-12.451	-26.631	-11.222
Ændring i regnskabspraksis	0	-11.101	0
Urealiseret kursgevinst/-tab	-4.234	4.325	0
Årets resultat	-16.685	-33.407	-11.222
Fællesfonden balance			
Anlægsaktiver	836.491	842.273	
Omsætningsaktiver	242.139	362.375	
Egenkapital	-362.662	-394.819	
Hensatte forpligtelser	-350.723	-376.865	
Langfristet gæld	-176.790	-175.318	
Kortfristet gæld	-188.454	-257.646	

For yderligere oplysninger vedr. 2018 og 2019 henvises til punkt 3.1 Resultatopgørelse og 4.1.1 Noter til resultatopgørelse.

2.3 Kerneopgaver og ressourcer

2.3.1 Økonomi for fællesfondens opgaver

I tabellen fremgår fællesfondens delregnskaber og i de efterfølgende afsnit er disse specificeret på formål.

Der henvises i øvrigt til bilag 4.3 Specifikation af budgetafvigelser, hvor afvigelserne er nærmere oplyst.

TABEL 2.3.1 FÆLLESFONDENS OPGAVER (T. KR.)

	Bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets resultat
Delregnskab - 1 - Landskirkeskat og kompensation (indtægt)	-1.174.458	-1.174.458	0	0
Delregnskab - 2 - Præster og provster	664.787	-382.545	1.033.178	-14.154
Delregnskab - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	78.007	-13.105	94.781	3.670
Delregnskab - 4 - Folkekirkens It	95.543	-33.147	129.146	456
Delregnskab - 5 - Folkekirkens uddannelser	60.167	-7.944	69.111	1.000
Delregnskab - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	19.222	-2.766	19.017	-2.970
Delregnskab - 7 - Folkekirkelige tilskud	32.811	-4.303	27.741	-9.372
Delregnskab - 9 - Reserver	6.264	-8.066	6.487	-7.843
Delregnskab - 11 - Finansielle poster (netto)	-5.000	-5.688	4.404	3.716
Delregnskab - 21 - Tilskud til lokale kasser	110.854	0	110.854	0
Delregnskab - 31 - Pension, tjenestemænd	103.896	-61.208	165.103	-1
Total	-7.909	-1.693.229	1.659.823	-25.498

2.3.1.1 Stiftsadministration og præsteløn

Omfatter omkostninger til præster og provster, samt stiftsadministrationen.

Eksklusiv godtgørelser er bevillingsudnyttelsen for præsteløn 99,1 %. Resultatet anses som tilfredsstillende.

Præstebevillingen (delregnskab 2 – Kirkeligt arbejde) er en samlet bevilling til alle stifter og skal samlet overholdes for de ti stifter. Den udmeldte stiftsbevilling er et styringsredskab på linje med stillingsnormeringen og årsværksforbruget, men skal altid ses i sammenhæng med de øvrige stifters forbrug.

Bevillingen er fordelt mellem stifterne ud fra forventet forbrug baseret på stifternes forventede gennemsnitsomkostning pr. præst. Der kan derfor forekomme ændringer i løbet af året, bl.a. ved højere personaleomsætning end forventet.

Særlig for bevillingen til godtgørelser (formål 24) betyder en ændret personaleomsætning, at der kan være større afvigelser mellem faktisk forbrug og bevilling, da forbruget her i stor grad afhænger af antal ansættelser/afskedigelses, terminer på udskiftning af præstekjoler, samt geografiske forhold i forhold til f.eks. kørselsomkostninger.

Overgangen til nyt lønsystem for Folkekirken har i 2018 vanskeliggjort opfølgningen på præstebevillingen. Indledningsvis har der været vanskeligheder med at få opgjort lønomkostningerne korrekt på formål (f.eks. mellem barselsvikarer og øvrige præstelønomkostninger), hvilket især i første halvår, men også i årsrapporten indebærer en usikkerhed i fordelingen. Endvidere har der været betydelig usikkerhed i forbindelse med opgørelse af præsternes feriepengeforpligtelse i løbet af året, hvilket har medført, at forpligtelsen først ved årets afslutning er endeligt opgjort, idet der stadig er en vis usikkerhed i tallene. Der er nedsat en arbejdsgruppe med henblik på at få tilvejebragt et stabilt registreringsgrundlag.

TABEL 2.3.1.1 STIFTSADMINISTRATION OG PRÆSTELØN BUDGETAFVIGELSER FOR REGNSKABET 2018 (T. KR.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
2. - Præster og provster	Lovbunden bevilling			
Formål 21 - Løn 40/60 præster		572.199	564.020	-8.179
Formål 22 - fællesfundspræster		49.507	49.197	-311
Formål 23 – Barselsvikarer		4.101	1.956	-2.145
Formål 24 – Godtgørelser		35.214	26.507	-8.707
Formål 26 - Præster med refusion		-	0	0
Formål 27 - Feriepengeforpligtelse		3.766	8.954	5.188
Total		664.787	650.633	-14.154
3. – Stiftsadministrationer	Driftsbevilling			
Formål 10 - Generel virksomhed		67.112	69.560	2.448
Formål 59 - Personalemæssige tiltag		675	734	58
Total		67.787	70.294	2.506

Oplysninger vedr. afvigelser mv. fremgår af punkt 4.3.

2.3.1.2 Centre

Omfatter de samlede omkostninger vedr. administrationen af centrene – jf. pkt. 2.2.1.2.

TABEL 2.3.1.2A CENTRENES BUDGETAFVIGELSER FOR REGNSKABET 2018 (T. KR.)

Delregnskab	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
2. – Stiftsadministrationer	Driftsbevilling			
Formål 15 - Indtægtsdækket virksomhed *)	2.125	-9.608	12.165	432
Formål 16 - Bevillingsfinansieret center	8.095	-562	9.387	730
Total	10.220	-10.170	21.552	1.162

*) Oversigt over akkumuleret resultat vedr. indtægtsdækket virksomhed fremgår af bilag 4.2.

Regnskabet fordeler sig således:

TABEL 2.3.1.2B CENTRENES BUDGETAFVIGELSER (T. KR.)

Center	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
Forsikringsenheden				
Københavns Stift	0	0	0	0
Helsingør Stift	0	-1.428	1.832	404
I alt	0	-1.428	1.832	404
Folkekirkens Administrative Fællesskab				
Lolland-Falster Stift	2.125	-2.549	4.702	28
I alt	2.125	-2.549	4.702	28
Fællesfondsløncenteret				
Fyens Stift	2.033	-562 ¹⁾	3.153	558
Lolland-Falster Stift	623	0	599	-24
I alt	2.656	-562	3.752	534
Planceret				
Aalborg Stift	699	0	614	-85
I alt	699	0	614	-85
GIAS-centeret				
Viborg Stift	0	-4.900	4.900	0
Aarhus Stift	0	-731	731	0
I alt	0	-5.631	5.631	0
Stifternes Løncenter for Menighedsråd				
Roskilde Stift	2.128	0	2.174	46
Ribe Stift	1.458	0	1.341	-117
Haderslev Stift	1.154	0	1.506	352
I alt	4.740	0	5.021	281
Total	10.220	-10.170	21.552	1.162

¹⁾ Overførsel fra central pulje i fællesfonden til dækning af centerimplementering

Yderligere oplysninger om faglige og økonomiske resultater fremgår af årsrapporten 2018 for det enkelte stift.

2.3.1.3 Folkekirkens It

Omfatter omkostningerne til henholdsvis Folkekirkens it og folkekirken.dk.

Fordelingen af it-omkostningerne fremgår af bilag 4.6.

TABEL 2.3.1.3 FOLKEKIRKENS IT BUDGETAFVIGELSER (T. KR.)

Delregnskab	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
4. - Folkekirkens It	Driftsbevilling			
Formål 81 - Folkekirkens It	89.740	-32.970	123.699	988
Formål 87 - Folkekirken.dk	5.803	-176	5.447	-532
Total	95.543	-33.147	129.146	456

2.3.1.4 Folkekirkens uddannelser

Omfatter omkostninger til folkekirkens kirkemusikskoler og Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, samt særskilte projektbevillinger.

TABEL 2.3.1.4A FOLKEKIRKENS UDDANNELSER BUDGETAFVIGELSER (T. KR.)

Delregnskab	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
4. - Folkekirkens	Driftsbevilling			
Formål 10 - Generel virksomhed	1.379	-1.121	668	-1.814
Formål 51 - Kirkemusikskoler	22.739	-3.524	25.370	-893
Formål 52 - Præsteuddannelse	36.048	-3.299	43.054	3.707
Total	60.166	-7.944	69.110	1.000

Det fordeles sig således på de enkelte uddannelsesinstitutioner:

TABEL 2.3.1.4B FOLKEKIRKENS UDDANNELSER BUDGETAFVIGELSER (T. KR.)

Institution	Bevilling	Indtægter	Omkostninger	Afvigelse
Sjællands Kirkemusikskole	7.330	-1.212	8.461	-81
Løgumkloster Kirkemusikskole	7.598	-864	8.524	62
Vestervig Kirkemusikskole	7.811	-1.448	8.385	-874
Kirkemusikskoler i alt	22.739	-3.524	25.370	-893
Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter	36.048	-3.299	43.054	3.707
AMU-Uddannelser	1.379	-1.121	686	-1.814
Total	60.166	-7.944	69.110	1.000

2.3.1.5 Øvrige

Omfatter fællesfondens øvrige udgiftsområder. For en beskrivelse af afvigelser henvises der til afsnit 4.3.

TABEL 2.3.1.1 ØVRIGE BUDGETAFVIGELSER FOR REGNSKABET 2018 (T. KR.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
1. - Landskirkeskat og kompensation	Lovbunden bevilling			
Formål 11 - Landskirkeskat		-1.162.901	-1.162.901	-0
Formål 12 - Kompensation til folkekirken fra FL		-8.500	-8.500	-0
Formål 13 - Øvrige indtægter fællesfonden		-3.057	-3.057	0
Total		-1.174.458	-1.174.458	-0
6 – Folkekirkens fællesudgifter	Driftsbevilling			
Formål 10 - Generel virksomhed		4.918	2.079	-2.839
Formål 32 - Provstirevision		13.140	13.196	56
Formål 34 - Nationalmuseet		1.164	977	-187
Formål 61 - Hensættelse landskirkeskat		0	0	0
Total		19.222	16.251	-2.970
7 - Folkekirkelige tilskud	Anden bevilling			
Formål 10 - Generel virksomhed		12.199	3.237	-8.962
Formål 33 - Udviklingsfonden		2.150	1.739	-411
Formål 35 - Studentermenigheder		1.610	1.610	0
Formål 41 - Døve		3.957	3.957	0
Formål 43 - Hørehæmmede		723	723	0
Formål 63 - Det mellemkirkelige råd		9.576	9.576	0
Formål 64 - Skt. Petri		2.597	2.597	0
Total		32.811	23.438	-9.372
9 - reserver	Anden bevilling			
Formål 97 - Af- og nedskrivninger		1.951	-860	-2.811
Formål 98 - Anlægsreserve		4.312	-719	-5.032
Formål 99 - Omprioriteringsreserve		0	0	0
Total		6.264	-1.579	-7.843
11. - Finansielle poster (netto)	Anden bevilling	-5.000	-1.284	3.716
21. - Tilskud til lokale kasser	Anden bevilling	110.854	110.854	0
31 – Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	103.896	103.895	-1

2.3.2 Personaleressourcer

2.3.2.1 Personaleressourcer - Præster

Årsværksnormeringen fremgår af Bekendtgørelse af lov om folkekirkens økonomi, LBK nr. 331 af 29. marts 2014 §20 stk. 2, hvor der er normeret 1892,8 stillinger (40/60), hvortil kommer 101 fællesfundspræstestillinger. Dagpengerefusioner kan årsværkfastsættes og reducerer årsværksforbruget. Stillinger og årsværk er fordelt mellem landets 10 stifter efter aftale mellem Kirkeministeriet og biskopperne. Årsværksforbruget af statsligt medfinansierede præster var 1874,7 og forbruget af fællesfundspræster var 99,1. Hertil kommer, at der ved udgangen af 2018 har været 121,9 årsværk, der er finansieret af de lokale kasser.

Overgangen til nyt lønsystem har gjort opfølgningen på årsværksnormeringen vanskelig, og der er en vis usikkerhed i fordelingen mellem typer af præster, jf. punkt 2.3.1.1 (præstebevillingen).

Tabel 2.3.2.1A og 2.3.2.1B nedenfor viser fordelingen af anvendte årsværk til statsligt medfinansierede præster og fællesfundspræster. Det samlede antal anvendte årsværk viser et mindreforbrug i 2018 på 20 årsværk i forhold til normeringen. Årsværksforbruget har dermed været 99% i forhold til normeringen – også fordelt på både for de statsligt medfinansierede præster og for fællesfundspræster. Årsværksforbruget på præster må derfor betragtes som tilfredsstillende.

I 2017 var mindreforbruget 52,5 årsværk. Faldet i mindreforbruget skyldes primært en stigning i antallet af fastansatte præster, både tjenestemandsansatte og overenskomstansatte, i 2018 ift. 2017. Derudover er der i 2018 et fald i antallet af barselsvikarer sammenholdt med 2017.

TABEL 2.3.2.1A PRÆSTER – PERSONALEFORBRUG I ÅRSVÆRK

Præster - personaleforbrug i årsværk	2017	2018
	Årsværk	Årsværk
Årsværksnormering præster	1993,8	1993,8
Tjenestemandsansatte præster	1.720,50	1.731,20
Overenskomstansatte præster	197,5	219,6
Fastansatte i alt	1.918,00	1.950,70
Barselsvikarer	26,5	15,8
Vikarer i øvrigt	67,3	75,7
Vikarer i alt	93,8	91,5
Fradrag for lønrefusioner m.m.	-70,3	-68,5
I alt forbrug indenfor normering inkl. ref.	1.941,5	1.973,8
Mer-/mindreforbrug af årsværk præster	-52,3	-20,0

TABEL 2.3.2.1B PRÆSTER - PERSONALEFORBRUG I ÅRSVÆRK PR. STIFT

Stift	Sognepræster				Fællesfundspræster			
	Anvendte årsværk	Normerede årsværk	Anvendte årsværk	Afvigelse	Anvendte årsværk	Normerede årsværk	Anvendte årsværk	Afvigelse
	2017	2018	2018		2017	2018	2018	
Københavns Stift	193,4	199,8	192,7	-7,1	10,0	10,4	9,9	-0,5
Helsingør Stift	260,7	267,7	266,5	-1,1	13,6	14,1	13,9	-0,2
Roskilde Stift	236,2	244,8	242,7	-2,1	12,3	12,8	12,5	-0,2
Lolland-Falsters Stift	54,2	56,5	54,2	-2,3	2,7	2,8	2,6	-0,1
Fyens Stift	173,8	175,4	176,7	1,4	9,0	9,1	9,1	0,0
Aalborg Stift	200,3	201,6	200,2	-1,4	12,4	13,1	12,9	-0,2
Viborg Stift	161,8	165,5	164,6	-0,9	8,4	8,6	8,5	-0,1
Aarhus Stift	257,1	267,6	267,3	-0,2	13,3	13,9	13,7	-0,1
Ribe Stift	142,1	146,2	142,2	-3,9	7,4	7,6	7,3	-0,3
Haderslev Stift	164,6	167,9	167,4	-0,5	8,4	8,6	8,5	-0,1
I alt	1.844,1	1.892,8	1.874,7	-18,1	97,5	101,0	99,1	-1,9

2.3.2.2 Personaleressourcer i fællesfondens institutioner

Det overordnede årsværksforbrug blandt fællesfondens institutioner fremgår af tabel 2.3.2 nedenfor.

TABEL 2.3.2.2 FÆLLESFONDENS ÅRSVÆRKSFORBRUG

	2016	2017	2018
Stiftsadministration	96,7	95,6	97,3
Stiftscentre	27,3	31,2	32,6
Folkekirkens It	42,6	44,6	40,0
Uddannelsesinstitutioner	65,5	65,5	66,2
Fællesfonden i alt	232,0	236,9	236,1

2.3.2.2.1 Personaleressourcer i stiftsadministrationerne

Tabellen viser personaleforbruget i stiftsadministrationerne fordelt på formål. Der har været en stigning i årsværksforbruget i stiftsadministrationerne på 1,7 årsværk i forhold til 2017 svarende til en ændring på ca. 1,8 pct. Stigningen skyldes primært en stigning i brugen af årsværk på administration og hjælpefunktioner.

TABEL 2.3.2.2.1 STIFTSADMINISTRATIONERNES ÅRSVÆRKSFORBRUG

	2016	2017	2018
Personaleopgaver for eksterne	11,2	9,1	9,1
Styrelse	33,1	32,1	32,9
Rådgivning	11,8	13,0	11,1
Økonomiopgaver for eksterne	1,5	0,9	0,7
Administration og hjælpefunktioner	39,0	40,5	43,6
Stiftsadministration i alt	96,7	95,6	97,3

2.3.2.2.2 Personaleressourcer i centre

I tabel 2.3.2.2 fremgår centrenes årsværksforbrug fordelt pr. center. Der har været en stigning i årsværksforbruget i centrene på 1,4 årsværk i forhold til 2017 svarende til en stigning på 4,5 pct. Den primære årsag til stigningen er, at årsværksforbruget i Stifternes Løncenter for Menighedsråd i 2018 har brugt 2,1 årsværk mere end i 2017 i forbindelse med implementering af FLØS 3. Det svarer til en stigning i årsværkforbruget på 21,9 pct. Samtidig er årsværksforbruget faldet i både Forsikringsenheden og GIAS-centeret.

TABEL 2.3.2.2.2 CENTRENES ÅRSVÆRKSFORBRUG (T. KR.)

Center	2016	2017	2018
Forsikringsenheden			
Københavns Stift	2,0	1,8	1,6
Helsingør Stift	1,9	1,7	1,1
I alt	3,9	3,5	2,7
Folkekirkens Administrative Fællesskab			
Lolland-Falster Stift			
I alt	6,6	6,7	6,7
Fællesfondsløncenteret			
Fyens Stift	3,8	5,6	6,1
Lolland-Falster Stift	0,7	1,8	1,7
I alt	4,5	7,4	7,8
Plancenteret			
Aalborg Stift			
I alt	1,0	1,2	1,2
GIAS-centeret			
Viborg Stift	1,8	1,7	1,5
Aarhus Stift	1,6	1,0	1,1
I alt	3,4	2,7	2,6
Stifternes Løncenter for Menighedsråd			
Roskilde Stift	3,3	3,7	5,4
Ribe Stift	2,1	2,9	2,8
Haderslev Stift	2,5	3,0	3,5
I alt	7,9	9,6	11,7
Total	27,3	31,2	32,6

2.3.2.2.3 Personaleressourcer i Folkekirkens It

Tabellen viser personaleforbruget i Folkekirkens It, herunder folkekirke.dk. Der har været et fald i årsværksforbruget i Folkekirkens It's på 44,6 årsværk i forhold til 2017, svarende til et fald på 10 %. Der har dog i folkekirken.dk været en stigning i årsværkforbruget på 2,3 årsværk i forhold til 2017, mens der isoleret i Folkekirkens It har været et fald på 6,9 årsværk i forhold til 2017.

TABEL 2.3.2.2.3 FOLKEKIRKENS ITS ÅRSVÆRKSFORBRUG

	2016	2017	2018
Folkekirkens It	39,8	41,4	34,5
Folkekirken.dk	2,8	3,2	5,5
Folkekirkens it i alt	42,6	44,6	40,0

2.3.2.2.4 Personaleressourcer i uddannelsesinstitutionerne

Tabellen viser personaleforbruget i folkekirkens uddannelsesinstitutioner. Der har været en mindre stigning i årsværksforbruget i uddannelsesinstitutionerne på 0,7 årsværk.

TABEL 2.3.2.2.4 UDDANNELSESINSTITUTIONERNES ÅRSVÆRKSFORBRUG

	2016	2017	2018
Vestervig Kirkemusikskole	13,0	12,7	12,6
Løgumkloster Kirkemusikskole	12,0	12,8	13,2
Sjællands Kirkemusikskole	14,5	13,4	11,7
Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter	26,0	26,6	28,7
Uddannelsesinstitutioner i alt	65,5	65,5	66,2

2.4 Målrapportering

Der er indgået resultataftaler mellem Kirkeministeriet og de underliggende institutioner - de enkelte stifter, Folkekirkens It, Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter samt de tre Kirke-musikskoler.

Resultataftalerne er ikke en kontrakt i aftaleretlig betydning, men angiver en række mål, som institutionerne skal arbejde hen imod. Formålene med målene kan sammenfattes i tre aspekter ved resultataftalerne:

1. Skabe synlighed og gennemsækelighed omkring institutionens mål og resultater
2. Understøtte dialogen mellem ministeriet, bestyrelse og ledelse om fastsættelse og gennemførelse af væsentlige kort- og langsigtede målsætninger
3. Fungere som internt styringsredskab for institutionen

Institutionerne opgør, om målene er helt eller delvist opfyldt. De tre farvekoder herunder viser, hvordan der samles op på resultaterne.

Opfyldt	
Delvist opfyldt	
Ikke opfyldt	

Det er et generelt krav i resultatkravene, at de forudsætter en ekstra indsats af den pågældende institution og ledelse. Indsatsområderne vedrører de 20 pct. af opgaverne, som stiftet, institutioner og ministeriet finder, at det er vigtigt at fokusere på.

For de aftalte indsatsområder skal aftalen indeholde konkrete mål, der skal være præcist formulerede og gennemsækelige, så de er tydelige og forståelige for tredjemand. For detaljeret målrapportering af resultataftaler henvises der til de enkelte stifters og institutioners årsrapporter.

Historisk opfyldelse af mål, som går igen er inddraget i denne målrapportering og illustreret grafisk.

2.4.1 Stiftsadministrationerne

Stiftsadministrationerne havde for 2018 følgende fælles mål i deres resultataftaler:

1. *Succesfuld implementering af nyt ESDH-system:* Stiftsadministrationerne skal inden det nye ESDH-system implementeres sikre, at alle medarbejdere har kendskab til systemets opbygning og struktur, til instruks samt til de arbejds gange, der er udarbejdet på centrale opgaveområder. Efter implementeringen skal hvert stiftsadministration en gang i kvartalet med kontroller følge op på, at såvel instruks som de nye arbejds gange implementeres korrekt.

2. *Udarbejdelse af fælles-, individuelle- og centerplaner:* Hvert stiftsadministration skal inden udgangen af 2. kvartal 2018 have udarbejdet en individuel handlingsplan samt en fælles handlingsplan, der adresserer centrale pointer i brugerundersøgelsen og budgetanalysen fra 2017.
3. *Byggesager:* Indeholder to delmål. Delmål 1: Stiftsøvrigheden har godkendelseskompetencen i en række sager efter lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Behandlingen af sagerne skal – under hensyn til konsulenthøring – ske hurtigt og effektivt. Delmål 2: For at fremskynde sagsbehandlingen i ukomplicerede sager har stifterne i 2017 afprøvet tre forskellige modeller for opdeling af byggesager. Med udgangen af 1. kvartal 2018 er der udarbejdet en evaluering af erfaringerne fra 2017, og på den baggrund fastlagt sagsbehandlingstiden for resten af året.
4. *Niveau 2-forhandlinger:* Stiftsadministrationerne skal i forbindelse med forhandlingerne i niveau 2 under organisationsaftalen for kirkefunktionærer og overenskomsten for organister, afholde møde inden for en frist af en måned, med mindre andet er aftalt, for dermed at undgå at ifalde bod for brud på overenskomst/organisationsaftale.

Det fremgår af Figur 2.4.1a, at samtlige stifter har opfyldt målet om succesfuld implementering af nyt ESDH-system, F2. På baggrund af udtræk over de enkelte stifters sager og akter fra F2 har stifterne i henholdsvis andet, tredje og fjerde kvartal kvalitetssikret brugen af F2. Stifterne har således med kontroller fulgt op på, at arbejdsprincipperne for brugen af F2 og nye arbejdsgange er implementeret korrekt og understøtter en hensigtsmæssig og effektiv sagsbehandling i F2.

Det andet af stifternes fælles mål omhandlede udarbejdelse af fælles-, individuelle- og centerhandleplaner på baggrund af resultaterne fra i henholdsvis brugerundersøgelsen og budgetanalysen fra efteråret 2017. Målet er opfyldt i syv af stifterne og delvist opfyldt i de sidste tre, Roskilde, Fyens og Aalborg Stifter. Den delvise målopfyldelse skyldes, at de tre stifters individuelle handlingsplan ikke var ministeriet i hænde rettidigt.

Af figur 2.4.1a fremgår det også, at stifterne generelt har haft svært ved at opfylde målet om byggesager. Det første delmål om effektiv sagsbehandling er opfyldt i syv stifter, mens målet er delvist opfyldt i Aalborg Stift og ikke opfyldt i Fyens og Ribe Stifter. Det delvise eller ikke opfyldte mål skyldes, at stifterne ikke kunne leve op til resultatkravet i det første delmål, som var at 80 % af byggesagerne skulle behandles rettidigt. Det andet delmål om evaluering og fastlæggelse af sagsbehandlingstider er delvist opfyldt i samtlige stifter. Den delvise opfyldelse skyldes, at evalueringen ikke var Kirkeministeriet i hænde rettidigt.

Målet om afholdelse af niveau 2-forhandlinger blev opfyldt i alle stifter, hvor der har været afholdt niveau 2-forhandlinger. I tre stifter, Roskilde, Lolland-Falster og Ribe, har der i 2018 ikke været nogen niveau-2 forhandlinger.

FIGUR 2.4.1a EVALUERING AF RESULTATMÅLENE – STIFTERNE

Målopfylde for 2018	København	Helsingør	Roskilde	Lolland-Falster	Fyen	Aalborg	Viborg	Århus	Ribe	Haderslev
Succesfuld implementering af nyt ESDH-system	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn
Udarbejdelse af handlingsplaner	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn
Byggesager	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Rød	Grøn	Grøn	Grøn	Rød	Grøn
Niveau 2-forhandlinger	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn

Generelt kan det konkluderes, at stifterne i det store hele – bortset fra delmål 2 i målet om byggesager – er nået i mål med de fleste af resultatmålene. Kirkeministeriet vurderer samlet set stifternes opfyldelse af de fælles mål som tilfredsstillende.

Udover målene fra figur 2.4.1a havde stifterne også centermål og individuelle mål for 2018. Disse giver mulighed for i endnu højere grad at vælge fokusområder, der stemmer overens med stifternes udfordringer. Stifternes individuelle mål er opstillet i tabel 2.4.1b. Eksempler på mål er målet om succesfuld undersøgelse af konsulentordningen i Viborg, Aarhus og Ribe, som er et fælles mål blandt de tre stifter. Målet har til formål at lave en rapport om Folkekirken kirkegårds-konsulentordning og derudover komme med forslag til mindst to forsøgsordninger. Helsingør Stift havde målet at ruste menighedsråd til at tage diakonale initiativer, som har til formål give menighedsrådene rådgivning, inspiration og gode redskaber til lokal diakoni.

FIGUR 2.4.1b STIFTERNES INDIVIDUELLE MÅL

	Individuelle mål
København	Bistand til menighedsråd i forbindelse med præsteansættelser
Helsingør	At ruste menighedsråd til at tage diakonale initiativer
Roskilde	Styring og administrative procedurer på kirketælling
Lolland-Falster	1) Øget tilgængelighed for menighedsrådsmedlemmer 2) Udvikling af det kirkelige liv i stiftet
Fyens	Behandling af kirkerestaureringsager
Aalborg	1) Evaluering af frivillige præstelige kræfter i projektet "Sjælesorg på Nettet" 2) Kampagne i forbindelse med "Sjælesorg på Nettet"
Viborg	Succesfuld undersøgelse af konsulentordningen
Aarhus	Succesfuld undersøgelse af konsulentordningen
Haderslev	Kirkens ansvar for bæredygtigheden
Ribe	1) Succesfuld undersøgelse af konsulentordningen 2) Effektivisering af stiftsadministrationens opgavevaretagelse

Endelig kan også Fyens mål om behandling af kirkerestaureringsager nævnes. Målet skal skabe rum for andre muligheder for brug af kirkerummet.

Det skal bemærkes, at de individuelle mål afspejler det enkelte stift, og deres kompleksitet varierer. Det betyder, at de individuelle mål ikke umiddelbart kan sammenlignes på samme måde som de øvrige mål.

2.4.2 Centrene

FIGUR 2.4.2 MÅLOPFYLDELSE FOR CENTRE

	Forsikrings- enheden	Fællesfonds- løncenter	AdF	Plancer Aalborg	GIAS	SLM
Opstilling af mål for sagsbehand- lingstiden						
Skadesanmelders brug af IT-system						
Lønkontrolprocedurer (stiftsmedar- bejdere)						
Lønkontrolprocedurer (præster)						
Afstemningsrapporter						
Opgaveløsning på økonomiområdet						
Udarbejdelse af screeningsnotat						
Vedligeholdelse og opdatering af vej- ledning						
Screening og sagshåndtering af plan- sager						
Udbetaling af lån						
Understøttelse af menighedsråde- nes lønbehandling						

Forsikringsenheden

Forsikringsenheden havde i 2018 to resultatmål:

1. *Opstilling af mål for sagsbehandlingstiden*: Forsikringsenheden skal senest ved udgangen af 1. kvartal 2018 have udarbejdet en metode til at foretage en troværdig måling af sagsbehandlingstiden på sagsniveau. Metoden testes løbende, hvorefter der senest ved udgangen af maj 2018 skal være udarbejdet resultatmål for sagsbehandlingstiden i Forsikringsenheden for 2. halvår samt 2019.
2. *Skadesanmelders brug af IT-system*: Forsikringsenheden skal senest ved udgangen af 1. kvartal 2018 have udarbejdet en metode til at foretage en troværdig måling af skadesanmelders brug af IT-systemet. Forsikringsenheden skal herefter ved udgangen af 2. kvartal 2018, lave en procentmæssig opgørelse af skadesanmelders brug af IT-systemet.

Begge af forsikringsenhedens mål er ikke opfyldt. Årsagen er, at målene var afhængige af implementeringen af en ny IT-løsning for anmeldelse og sagsbehandling af forsikringsskader. Hensigten var, at den nye it-løsning skulle være klar til ibrugtagning senest ved udgangen af maj 2017. I forbindelse med statusmøder med Kirkeministeriet, er Kirkeministeriet blevet informeret om, at it-løsningen ikke blev klar til ibrugtagning, af årsager som forsikringsenheden ikke har kunnet gøre noget ved. Resultatmålene er genforhandlet, og indgår derfor i resultataftalen for 2019.

Fællesfondsløncenteret

Fællesfondsløncenteret havde i 2018 et resultatmål. Målet splittes dog reelt i to, da Lolland Falster stift rapporterer på stiftsmedarbejderdelen af målet og Fyens stift på præstedelen.

1. *Lønkontrolprocedurer:* Fællesfondsløncenteret skal sikre implementeringen af standardiseret fremsendelse og lønkontrol lokalt i henhold til en fælles vedtaget lønkontoplan i 2016 på området for stiftsadministrativt ansatte, samt ansatte i uddannelsesinstitutioner og Folkekirkens IT. Vurderingen af om lønkontrolplanen er implementeret lokalt, skal ske ved en stikprøveundersøgelse både i centre og blandt stifter m.fl. i en 2 måneders periode i 4. kvartal 2018.

I Fællesfondsløncenterets mål om lønkontrolprocedure var resultatkravet, at 95 % af kravene til lønkontrolplanen skulle overholdes. I Lolland-Falster Stift, som rapporterer på stiftsmedarbejder delen af målet, er målingen ved en fejl ikke gennemført, hvorfor målet ikke er opfyldt. Lolland-Falster Stift vil derfor i 2019 iværksætte opfølgingsprocedurer. På præstedelen, som Fyens stift rapporterer på, er målet opfyldt, da alle institutioner er lønkontrolleret efter en Rigsrevisionen godkendt kontrolplan.

Folkekirkens Administrative Fællesskab

Folkekirkens Administrative Fællesskab (AdF) havde i 2018 to resultatmål.

1. *Afstemningsrapporter:* AdF skal månedligt fremsende kommenterede balanceafstemninger til parterne. Afstemningerne skal fremsendes senest den 25. den følgende måned. For periode 1 og 12 fremsendes afstemningerne ukommenterede. For periode 6 fremsendes afstemningerne senest 15. august.
2. *Opgaveløsning på økonomiområdet:* AdF skal i den oplevede kvalitet af opgaveløsningen på økonomiområdet generelt over en 3-årig periode hæve andelen af meget tilfredse parter med 10 %, det vil sige til 30 % i 2018, 40 % i 2019 og 50 % i 2020.

I centerets mål om afstemningsrapporter var resultatkravet, at afstemningsrapporterne skulle fremsendes rettidigt i 95 % af tilfældene. Centeret har udsendt 99 % af afstemningsrapporterne rettidigt, målet er derfor opfyldt.

Målet om opfølgning på økonomiområdet er ikke opfyldt. Resultatkravet var, at 30 % af parterne var meget tilfredse med den generelle opgaveløsningen på økonomiområdet. Andelen

af parterne som var meget tilfredse med opgaveløsningen er 18,2 % medens 54,4% er tilfredse, hvilket er en væsentlig forbedring ift. tidligere års målinger, men ikke nok til at opfylde resultatmålet.

Plancenteret

Plancenteret havde i 2018 tre resultatmål.

1. *Udarbejdelse af screeningsnotat:* Plancenteret skal i 1. kvartal 2018 udarbejde et screeningsnotat, som tages i anvendelse ved den løbende sagsbehandling i alle plansager, hvori der viser sig behov for videre sagsbehandling.
2. *Vedligeholdelse og opdatering af vejledning:* Plancenteret skal sikre vedligeholdelse og opdatering af vejledningen om behandling af plansager.
3. *Screening og sagshåndtering af plansager:* Plancenteret skal rettidigt, effektivt og brugervenligt foretage screening og tilhørende sagshåndtering af plansager for landets 10 stifter. Rettidig screening med tilhørende sagshåndtering defineres som indenfor 5 arbejdsdage fra modtagelsen af plansag fra plansystem.dk. 90 % af plansagerne skal være screenet rettidigt.

Plancenteret har opfyldt målet om udarbejdelse af screeningsnotat, da centeret i 1. kvartal 2018 har implementeret notatet i screeningen af plansager. Plancenterets mål om vedligeholdelse og opdatering af vejledningen og behandlingen af plansager, er ligeledes opfyldt, da vejledningen er opdateret rettidigt. Plancenterets mål om rettidigt, effektivt og brugervenligt screening og tilhørende sagshåndtering af plansager er derimod ikke opfyldt. Resultatkravet var, at 90 % af plansagerne skulle screenes og håndteres indenfor 5 arbejdsdage fra modtagelse. Målopfyldelsen var imidlertid 81 %, hvilket dels skyldes en deltidssygemelding og ekstra tidsforbrug i forbindelse med implementeringen af F2.

GIAS-centeret

GIAS-centeret havde i 2018 et resultatmål:

1. *Udbetaling af lån:* Centret skal effektivt og brugervenligt administrere ind- og udlån for landets menighedsråd. Centeret udbetaler bevilligede lån fra stiftskapitalerne til godkendte projekter efter anmodning fra menighedsråd. Udbetalingen skal ske rettidigt på en hurtig og effektiv måde. Rettidig defineres som indenfor 5 arbejdsdage fra modtagelsen af anmodningen fra menighedsrådets stift. 98 % af låneudbetalinger skal ske indenfor 5 arbejdsdage.

I målet om rettidig udbetaling af løn til menighedsråd var resultatkravet at 98 % af udbetalingerne skulle udbetales rettidigt. Centeret har udbetalt 98 % af lånene rettidigt, hvorfor målet er opfyldt.

Stifternes løncenter for menighedsråd

SLM-centeret havde i 2018 et resultatmål:

1. *Understøttelse af menighedsrådenes lønbehandling:* Centeret skal udarbejde en række vejledninger, som er målrettet menighedsråd og lønansvarlige, med henblik på at understøtte menighedsrådenes lønbehandling. Vejledningerne skal på DAP og skal holdes opdateret og suppleres med nye vejledninger.

Centerets mål om Understøttelse af menighedsrådenes lønbehandling er opfyldt, da centeret har udarbejdet de relevante vejledninger og løbende tilrettet de eksisterende vejledninger vedrørende lønbehandling i menighedsråd. Vejledningerne kan tilgås fra kirkeuddannelse.dk og fra DAP/SLM. I takt med at lønsystemet bliver fuldt implementeret, vil en del af vejledningerne løbende blive tilrettet eller ændret i overensstemmelse med eventuelle ændringer i systemopsætning mm.

2.4.3 Folkekirkens It

I resultataftalen for Folkekirkens It er der driftsmål og udviklings-, kvalitets- og effektmål. I 2018 havde Folkekirkens It otte mål heraf fire driftsmål og fire udviklings-, kvalitets- og effektmål:

1. *Driftseffektivitet:* Tilgængeligheden til de forretningskritiske systemer skal leve op til driftsmålene i risikoanalysen. Målet er opfyldt hvis 99,9 % af målingerne lever op til Service Level Agreement (SLA)
2. *Ekspeditionstid:* Ved henvendelse til brugerservice må ventetiden højst være 1½ min. i spidsbelastningsperioden (10.30-13.00) og 3 min. i den resterende tid.
3. *Nøgletal om civilregistrering:* Nøgletal om digitaliseringsgrad, ekspeditionsantal og -tid samt ressourceforbrug ved civilregistrering leveres kvartalsvis. Nøgletal til opgørelse afleveres senest den 20. i henholdsvis februar, maj, september og november.
4. *Kirkekalender:* Gudstjenester, kirkelige handlinger og andre arrangementer skal kunne annonceres via kirkekalenderen på sogn.dk. Målet er opfyldt, hvis driftseffektiviteten er mindst 99 %.
5. *Implementering af brugergrupper og afholdelse af digitaliseringskonference:* Folkekirkens It vil involvere brugere i udvikling af nye ydelser på to niveauer – forretningsudvikling (brugergrupper) og projektgennemførelse (reference- og erfagrupper). Brugerinddragelse i forretningsudvikling sker bl.a. gennem workshops og en årlig digitaliseringskonference. Brugerinddragelse i projekter sker som led i realiseringen og i driftsfasen af de enkelte projekter.
6. *Implementering af en ny It-ledelse:* På baggrund af løbende prioriteringer, styring, opfølgning og afrapportering vedr. it-projekter og Folkekirkens It, foranstalles en

måling af om det opleves, at It-Følgegruppen har kunnet rådgive Departementet om it-strategiske overvejelser, forretningsudvikling, styring og prioritering.

7. *Brud på persondatasikkerheden indberettes til Datatilsynet m.fl.:* GDPR og Databeskyttelsesloven stiller krav om at brud på persondatasikkerheden indberettes til Datatilsynet. Kirkeministeriet vil som tilsynsmyndighed skulle tilse, at sådanne foranstaltninger implementeres i folkekirken og skal ved kontroller sikre at kravene overholdes.
8. *Foranstaltninger til sikring af, at det er muligt efterfølgende at undersøge og fastslå, om og af hvem der har behandlet personoplysninger (logging):* GDPR og Databeskyttelsesloven stiller krav om, at der ved logging kan synliggøres hvem der har behandlet en personsag. Det nye ESDH-system skal kontraktligt understøtte dette.

I figur 2.4.4 fremgår det, at fem af de otte resultatmål for Folkekirkens It er opfyldt, et mål er delvist opfyldt, og to mål er ikke opfyldt. Målet som er delvist opfyldt, er målet om brugergrupper og digitaliseringskonference. Den delvise målopfyldelse skyldes, at der ikke er gennemført en måling vedrørende brugerinvolvering i projektgennemførelse som følge af en beslutning om at udsætte målingen heraf fra 2018 til 2019. Folkekirkens It har opfyldt resultatkravet om 80 % positive tilbagemeldinger vedrørende brugerinvolvering og forretningsudvikling.

De to mål, som Folkekirkens It ikke har opfyldt, er de to driftsmål om ekspeditionstid og nøgletal om civilregistrering. Målet om ekspeditionstid er ikke opfyldt af flere årsager. Dels har der været udskiftning af supportmedarbejdere, hvorfor der i perioder har været færre ressourcer til rådighed. Derudover har der været et øget pres i Brugerservice på grund af implementeringen af F2, driften af FLØS samt en øget indsats på sikkerhedsområdet. I personsupporten har færre ressourcer grundet flere it-projekter været årsag til, at det ikke har været muligt at opfylde resultatkravet i spidsbelastningsperioden.

Målet om nøgletal om civilregistrering er ikke opfyldt, da der ikke blevet leveret nøgletal for henholdsvis 4. kvartal 2017 samt 1. og 2. kvartal 2018. Dette skyldes, at der har været problemer hos it-leverandøren i forhold til at levere de rigtige tal efter idriftsættelsen af Person 3.0. Det var derfor først muligt fra 3. kvartal at levere nøgletal om civilregistrering.

Overordnet vurderes Folkekirkens It's målopfyldelse som tilfredsstillende.

FIGUR 2.4.3A EVALUERING AF FOLKEKIRKENS ITS RESULTATMÅL 2018

Mål	2018
Driftseffektivitet	Grøn
Ekspeditionstid	Rød
Nøgletal om civilregistrering	Rød
Kirkekalender	Grøn
Brugergrupper og digitaliseringskonference	gul
Ny it-ledelse	Grøn
Persondatasikkerhed	Grøn
Loging	Grøn

FIGUR 2.4.3B EVALUERING AF FOLKEKIRKENS ITS DRIFTSMÅL 2013-18

Mål	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Driftseffektivitet	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn
Leveringseffektivitet	Grøn	Grøn	Grøn	Grå	Grå	Grå
Ekspeditionstid	Rød	gul	Grøn	Grøn	Rød	Rød
Nøgletal om civilregistrering	Grå	Grå	Grå	gul	Rød	Rød
Kirkekalender	Grå	Grå	Grå	Grøn	Grøn	Grøn

2.4.4 Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter

Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter (FUV) havde i 2018 fire mål.

1. *Ny præst – Udarbejdelse af benchmark og evalueringsstrategi:* FUV skal udarbejde en samlet evalueringsstrategi, som indeholder både devalueringer og slut evalueringer af forløbet "Ny præst". FUV skal udarbejde forslag til benchmarks imellem gammel og ny ordning vedr. pastoralseminarieuddannelses bidrag til motivation til at blive præst.
2. *Ny præst – viden og samarbejde:* FUV skal udarbejde et undersøgelsesdesign til en undersøgelse der følger de nye studerende under uddannelse og de første 5 år i embeder. FUV skal etablere et samarbejde med kirkemusikskolerne samt uddannelseskonsulenterne i alle stifter med henblik på at gøre uddannelsen til en succes. Endvidere skal FUV have gennemført et kursus i arbejdsvejledning for nye præster.
3. *Implementering af uddannelse for præster, der underviser mennesker med særlige behov:* FUV skal igangsætte en 3 ugers grunduddannelse for præster, der underviser mennesker med særlige behov, især med fokus på undervisning af børn og

unge. Derudover skal FUV afholde de to første regionale endagskurser for præster, som er åbne for alle og som indgår som et element i introordningen for Ny Præst.

4. *Kirken i den nye by*: FUV udfærdiger rapport og anbefalinger baseret på en gennemført undersøgelse, der forløber i 2018. FUV skal derfor afholde opstartsseminar med bydelsnøglerpersoner og kirkelige nøglerpersoner, hvor projektet præsenteres og justeres. FUV skal afholde midtvejsseminar på baggrund af udført feltarbejde og indhentet data, som drøftes med nøglerpersonerne. Resultatet af feltarbejdet og midtvejsseminaret udbredes til lokale arbejdsgrupper med henblik på videre arbejde med de indkomne ideer.

I figur 2.4.6 fremgår det, at FUV har opfyldt alle fire resultatmål. I relation til FUV's første mål om Ny præst er der blevet udarbejdet en samlet evalueringsstrategi samt udarbejdet forslag til benchmarks mellem ny og gammel ordning. Disse er godkendt af bestyrelsen og Kirkeministeriet. Vedrørende FUV's andet mål om ny præst, er der udarbejdet et undersøgelsesdesign, som er blevet gennemført på pastoralseminariehold i Aarhus og København. Der er planlagt og afholdt kurser for uddannelseskonsulenterne fra stifterne.

I målet om implementering af uddannelse for præster, der underviser mennesker med særlige behov, er grunduddannelsens første kursus afviklet og øvrige er planlagt og annonceret. Derudover er der afholdt to regionale endagskurser. Vedrørende FUV's fjerde mål om kirken i den nye by, er der blevet afholdt et opstartsseminar samt supplerende seminar for indbudte aktører. Herefter er projektet blevet justeret, og der er blevet afholdt et midtvejsseminar, hvor bl.a. projektets feltarbejde er blevet præsenteret, med det formål at skabe et fælles udgangspunkt for det videre arbejde. Lokale arbejdsgrupper er i 4. kvartal blevet præsenteret for projektets resultat, som inspiration til konkrete ideer til Aarhus Domkirkes to badehuse.

Samlet set vurderes indsatsen med resultatmålene som meget tilfredsstillende.

FIGUR 2.4.4 EVALUERING AF FUV'S RESULTATMÅL

Mål	2018
Ny Præst - Udarbejdelse af benchmark og evalueringsstrategi	
Ny Præst - Viden og samarbejde	
Implementering af uddannelse for præster, der underviser mennesker med særlige behov	
Kirken i den nye by	

2.4.5 Kirkemusikskolerne

I 2018 havde kirkemusikskolerne ét fælles resultatmål:

1. *Udarbejdelse af fælles vision og strategi:* Kirkemusikskolerne skal opstille fælles og individuelle handleplaner for implementering af bestyrelserne udarbejdede plan for fælles vision og strategi. Alle handleplaner skal godkendes af bestyrelserne.

Udover det fælles mål havde kirkemusikskolerne to til fire individuelle mål:

1. *Eksamensgivende uddannelse:* Der findes tre studieretninger, som kan afsluttes med eksamen på forskellig niveau. Det er kirkemusikskolens mål, at uddannelserne på højt fagligt niveau giver alle studerende på afgangslinjerne en afsluttende eksamen.
2. *Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i Folkekirken:* Sikre at de studerende gennemfører årets undervisningsforløb. Evt. frafald skal uddybes og begrundes.
3. *Fortsat udvikling og evaluering af e-læring:* Gennemførsel af evaluering blandt ledelse, undervisere og studerende af det i skoleåret 17/18 afprøvede e-læringsforløb. Evalueringen forelægges bestyrelsen og derudover skal der udvikles mindst et yderligere e-læringsforløb til afprøvning i skoleåret 18/19.
4. *Fortsat udvikling og evaluering af BLOK-kurser:* 5 studerende skal i 17/18 gennemføre forløbet med mindst 80 % fremmøde og højt fagligt udbytte. Undervisningsformen skal evalueres af ledelsen, undervisere og studerende samt fremlægges bestyrelsen. På baggrund heraf skal forløbet udvikles og mindst 4 studerende skal igangsættes på forløbet ved studiestart i august 2018.
5. *Strategier i forbindelse med ny-indretning af skolen:* Udarbejdelse af plan for implementering af nye tiltag og nye arbejdsgange i forbindelse med at Sjællands Kirke-musikskole flytter til nye lokaler. Planen skal udarbejdes i henseende til udadrettet virksomhed, større synlighed og øget interaktion med byens øvrige (kirke-)musik liv samt i henseende til administrative arbejdsgange.

Alle tre musikskoler havde to individuelle mål: målet for eksamensgivende uddannelse samt dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i folkekirken. Sjællands Kirke-musikskole havde yderligere et individuelt mål om strategier i forbindelse med ny-indretning af skolen. Vestervig Kirkemusikskole havde desuden også to individuelle mål, et mål om fortsat udvikling og evaluering af e-læring samt et mål om fortsat udvikling og evaluering af BLOK-kurser.

FIGUR 2.4.5a EVALUERING AF KIRKEMUSIKSKOLERNES RESULTATMÅL

Målopfyldelse 2018:	Fælles
Udarbejdelse af fælles vision og strategi	

Figur 2.4.5a viser, at kirkemusikskolerne ikke har opnået deres fælles mål om udarbejdelse af fælles vision og strategi. At målet ikke er opfyldt skyldes, at handleplanerne ikke blev godkendt rettidigt. Det er dog ledelsens vurdering, at resultatet er tilfredsstillende, da der i hele processen har været en god dialog skolerne imellem og i bestyrelsen, hvorfor der på den baggrund foreligger et gennearbejdet materiale.

FIGUR 2.4.5b EVALUERING AF KIRKEMUSIKSKOLERNES RESULTATMÅL

Målopfyldelse 2018:	Sjælland	Løgumkloster	Vestervig
Eksamensgivende uddannelse			
Dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i folkekirken			
Mål for E-læring			
BLOK-kurser			
Strategier i forbindelse med ny-indretning af skolen			

I figur 2.4.5b fremgår målopfyldelsen for kirkemusikskolernes individuelle mål. Samlet set er fire ud af otte mål opfyldt, tre mål er delvist opfyldt og et mål er ikke opfyldt.

Resultatkravet i målet for eksamensgivende uddannelse var, at mindst 90 % af de studerende på afgangslinjerne skulle have udstedt eksamensbevis. Målet er opfyldt på Løgumkloster Kirkemusikskole. Målet er delvist opfyldt på Sjællands Kirkemusikskole, hvor 82 % af de 22 studerende på afgangslinjerne fik udstedt et eksamensbevis. På Vestervig Kirkemusikskole er målet også delvist opfyldt, da 88 % af de 34 studerende på afgangslinjerne fik udstedt et eksamensbevis.

Alle tre kirkemusikskoler opfyldte målet for dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i folkekirken.

Sjællands Kirkemusikskoles individuelle mål om strategier i forbindelse med ny-indretning af skolen er ikke opfyldt, eftersom store forsinkelser i byggeriet har været skyld i, at målopfyldelsen ikke var realiserbar 2018. Målet er derfor videreført til 2019.

Vestervig Kirkemusikskoles ene individuelle mål, mål for E-læring, er opfyldt, mens det andet mål om BLOK-kurser er delvist opfyldt. Den delvise målopfyldelse skyldes, at en af de fem studerende på blokkurserne gennemførte forløbet med for højt fravær.

De to mål, eksamensgivende uddannelse og dækning af konkrete eksamensfri undervisningsbehov i folkekirken, er gengangere fra tidligere år. Derfor er det muligt at belyse målopfyldelsen fra 2010 til 2018, som fremgår af figur 2.4.5c. Overordnet set har skolerne opfyldt størstedelen af resultatmålene siden 2010. Dog er det bekymrende, at Vestervig Kirkemusikskole de seneste fire år ikke har opfyldt målet om eksamensgivende uddannelse.

Samlet set vurderes skolernes indsats i forbindelse med resultatmålene 2018 overordnet som tilfredsstillende. Det er dog centralt, at fokuset på gennemførselsgraden på afgangseksaminerne fastholdes i de kommende år for at sikre, at der uddannes tilstrækkeligt med dimittender til at dække folkekirkens behov.

FIGUR 2.4.5c EVALUERING AF KIKREMUSIKSKOLERNES RESULTATMÅL

	Sjælland									Løgumkloster									Vestervig								
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Eksamensgivende uddannelse	Green	Green	Yellow	Green	Green	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Dækning af konkrete eksamensfrie undervisningsbehov	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Grey	Green	Green	Grey	Green	Green	Green	Green	Green	Grey	Grey	Grey	Green	Green	Yellow	Green	Yellow	Green	Grey	Green	Green	Green	Green

2.5 Forventninger til det kommende år

2.5.1 Økonomiske rammer

I tabellen fremgår fællesfondens budget for 2019 mod regnskabet fra 2018. Samlet er forventningen til fællesfondens økonomi, at budgettet for 2019 kan overholdes. Det forventede overskud på 11,0 mio. kr. vil som udgangspunkt blive anvendt som reservation af egenkapital til pensionsforpligtigelser.

TABEL 2.5.1 FORVENTNINGER TIL DET KOMMENDE ÅR

Totaloversigt	2018	2019
Landskirkeskat	-1.162.901	-1.174.040
Øvrige indtægter	-592.314	-489.987
Udbetalte bevillinger	-562	825
Omkostninger	1.722.370	1.651.980
Resultat	-33.407	-11.222

2.5.2 Eksterne påvirkninger

Det forventes, at forudsætningerne fra vedtagelsen af budget 2019 i november 2018 vil holde. Dog er der flere faktorer, der potentielt kan få konsekvenser for fællesfondens endelige regnskab for 2019. Faktorerne vedrører konsekvenserne af stiftsanalysen, genberegning af pensionsforpligtigelser samt ny lov om feriepenge.

Stiftsanalyse

I efteråret 2017 gennemførte Rambøll Management Consulting og Carve Consulting en analyse af stifterne, med fokus på at analysere og vurdere stifterens økonomi, organisering og opgaveløsning. Rapporten forelå i december 2017. I løbet af 2018 og ind i 2019 har ministeriet såvel som stiftsadministrationerne arbejdet med resultatet af rapporten, og forventningen er, at eventuelle ændringer vil blive implementeret fra 2020 og frem. Disse ændringer inkluderer blandt andet en ny budget- og bevillingsmodel, som allerede fra ultimo 2019 vil kunne påvirke fællesfondens regnskab.

Genberegning af pensionsforpligtigelser

I 2018 fik Kirkeministeriet foretaget en genberegning af pensionsforpligtigelsen, som berører folkekirkens tjenestemandsansatte kirkegårdsledere, kordegne og organister m.fl., på grundlag af et nyt og opdateret beregningsgrundlag fra pensionsbranchen. Genberegningen viste, at fællesfondens pensionshensættelser må øges i en årrække fremover fra ca. 105 mio. kr. om året til fast 200 mio. kr. om året. Finansieringen sker dels ved træk på fællesfondens egenkapital, dels ved en forøgelse af landskirkeskatten fra 2021 med 70,1 mio. kr. om året.

Ny lov om feriepenge

Den nye ferielov træder i kraft 1. september 2020, hvorfor ferieaftalen, som folkekirken er underlagt, er under revision. Det er usikkert, hvordan den statslige ferieaftale vil påvirke fællesfondens håndtering af ændringerne i ferieloven.

3. Regnskab

I dette afsnit er der anvendt regnskabsmæssigt fortegn ved beløbsangivelsen.

3.1 Resultatopgørelse mv.

TABEL 3.1 FÆLLESFONDENS RESULTATOPGØRELSE

NOTE	Konto	(t.kr)	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Budget 2019
		Ordinære driftsindtægter			
	3010	Landskirkeskat	-1.131.876 ¹⁾	-1.162.901	-1.174.040
		Salg af varer og tjenesteydelser			
4.1.1.1.	11XX	Eksternt salg af varer og tjenesteydelser	-88.339	-92.647	-67.798
4.1.1.2.	12XX	Internt salg af varer og tjenesteydelser	-4.722	-8.768	-3.702
		Ordinære driftsindtægter i alt	-1.224.937	-1.264.316	-1.245.540
		Ordinære driftsomkostninger			
		Forbrugsomkostninger			
	161X	Husleje	4.399	4.403	1.470
	163X	Andre forbrugsomkostninger	122	203	0
		Forbrugsomkostninger i alt	4.520	4.606	1.470
		Personale omkostninger			
	180X-182X	Lønninger	1.118.361	1.158.753	1.154.699
	1883	Pension	50.721	52.772	0
	1885-1892	Lønrefusion ²⁾	-456.801	-468.853	-397.808
	1838-1878	Andre personaleomkostninger	5.100	9.214	90
	18XX	Personaleomkostninger i alt	717.381	751.887	756.981
4.1.1.3.	20XX	Af- og nedskrivninger	16.999	22.096	3.659
4.1.1.4.	17XX	Internt køb af varer og tjenesteydelser	4.390	8.658	3.917
	15XX, 22XX	Andre ordinære driftsomkostninger ³⁾	219.307	196.368	201.889

TABEL 3.1 FÆLLESFONDENS RESULTATOPGØRELSE

		Ordinære driftsomkostninger i alt	962.597	983.614	967.917
		Resultat af ordinær drift	-262.341	-280.702	-277.623
		Andre driftsposter			
4.1.1.5.	21XX	Andre driftsindtægter	-8.713	-7.401	-16.068
4.1.1.6.	30XX-33XX, 10XX	Overførselsindtægter	-20.383 ¹⁾	-23.430	-13.097
	43XX	Overførselsudgifter	8.331	11.945	793
	46XX	Tilskud anden virksomhed	37.586	27.606	29.368
	44XX	Pensioner, fratrædt personale	130.088	140.195	154.533
	42XX	Udligningstilskud og generelt tilskud	107.943	110.854	111.852
		Resultat før finansielle poster	-7.488	-20.933	-10.243
		Finansielle poster			
	25XX	Finansielle indtægter	-6.462	-5.688	-1.019
	26XX	Finansielle omkostninger	1.627	35	40
		Resultat før ekstraordinære poster	-12.324	-26.586	-11.221
		Ekstraordinære poster			
4.1.1.7.	28XX	Ekstraordinære indtægter	-195	-53	0
4.1.1.8.	29XX	Ekstraordinære omkostninger	67	8	0
		Årets driftsresultat	-12.451	-26.631	-11.222
		Ændring i regnskabspraksis ⁴⁾	0	-11.101	
		Urealiserede kursgevinster/-tab	-4.234	4.325	0
		Årets resultat	-16.685	-33.407	-11.222

¹⁾ I forhold til årsrapport i 2017 er beløbene korrigeret med 9,6 mio. kr. som er flyttet fra landskirkeskatten til overførselsindtægter.

²⁾ Lønrefusion er inkl. fradrag for anlægsløn

³⁾ Andre ordinære driftsomkostninger er inkl. fradrag for medgåede interne omk. ved anlæg

⁴⁾ Projektmidler fra tidligere år under anden kortfristet gæld er taget til indtægt.

Ubrugte projektmidler er videreført efter de generelle regler om videreførsel.

I henhold til gældende bekendtgørelse er der videreførelsesadgang mellem årene for bevillinger.

2019-budgettet er udtryk for det forventede resultat for fællesfonden, og afviger derfor fra det udmeldte budget, som alene omfatter bevillingen.

3.1.1 Resultatdisponering

TABEL 3.1.1.FÆLLESFONDENS DISPONERING AF ÅRETS RESULTAT 2018 (T. KR.)

Årets resultat		-33.407
<i>Videreførsler</i>		
- Fællesfundsinstitutioner	3.843	
- Pensionsforpligtelsen	-20.524	
- Projekter	<u>-10.394</u>	-27.075
<i>Anlægspuljen</i>		
- Anlægsprojekter		-6.332
<i>Fri egenkapital</i>		
- Urealiseret kursgevinst	4.325	
- Bevægelser i egenkapital i året	1.250	
- Fællesfondens frie egenkapital	-5.575	0
Resultat i alt		-33.407

Reservationer til pensionsforpligtelser og projekter er nærmere oplyst i pkt. 4.5. Projektbevillinger m.v.

3.2 Balancen

TABEL 3.2 FÆLLESFONDENS BALANCE

NOTE	Aktiver (t. kr.)	Konto	2017	2018
4.1.2.1	Immaterielle anlægsaktiver			
	Udviklingsprojekter under opførelse	505X	18.914	943
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	501X	48.937	65.913
	Immaterielle anlægsaktiver i alt		67.851	66.856
4.1.2.2	Materielle anlægsaktiver			
	Grunde, arealer og bygninger	513X	166.707	170.353
	Inventar og IT-udstyr	517X-518X	7.067	6.380
	Materielle anlægsaktiver i alt		173.773	176.733
	Finansielle anlægsaktiver			
3.4	Udlån	54XX	2.305	2.064
	Værdipapirer	58XX	592.562	596.621
	Finansielle anlægsaktiver i alt		594.867	598.685
	Anlægsaktiver i alt		836.491	842.273
	Omsætningsaktiver			
	Varebeholdninger	60XX	0	0
4.1.2.3	Tilgodehavender	6100-6189	79.153	62.694
4.1.2.8	Tilgode feriepenge staten	613015	0	71.322
4.1.2.4	Periodeafgrænsninger	6190	55.914	81.862
	Likvide beholdninger	63XX	107.072	146.496
	Omsætningsaktiver i alt		242.139	362.375
	Aktiver i alt		1.078.630	1.204.648

TABEL 3.2 FÆLLESFONDENS BALANCE

NOTE	Passiver (t. kr.)	Konto	2017	2018
3.3	Egenkapital			
	Fri egenkapital	71-7459XX	-280.016	-283.186
	Urealiseret kursgevinst/-tab	741120	-13.956	-9.631
	Reserveret fællesfondsinstitutioner	740610-740630	-15.053	-11.116
	Reserveret projekter og pensionsforpligtelse	740640-75XX	-53.637	-90.887
	Likviditetsoverførsler	7468XX	0	0
	Egenkapital i alt		-362.662	-394.819
4.1.2.5	Hensættelser	76-77XX	-350.723	-376.865
	Langfristede gældsposter			
	Prioritetsgæld	84-85XX	0	0
4.1.2.6	Anden langfristet gæld	84-85XX	-176.790	-175.318
4.1.2.7	Låneramme IT-projekter	841420	0	0
	Langfristede gældsposter i alt		-176.790	-175.318
4.1.2.8	Kortfristede gældsforpligtelser			
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	95XX	-55.169	-30.143
	Igangværende arbejder	93XX	0	-2.388
	Anden kortfristet gæld	97XX	22.555	-7.069
	Anden kortfristet gæld lokalt niveau	973020	-7.871	-12.466
	Overførte bevillinger	973030	-15.377	0
	Skyldige feriepenge	94XX	-125.490	-198.262
	Periodeafgrænsningsposter	96XX	-7.102	-7.316
	Kortfristet gæld i alt		-188.454	-257.646
	Gæld i alt		-365.245	-432.964
	Passiver i alt		-1.078.630	-1.204.648

Forøgelsen af aktiverne på 126,0 mio. kr. kan især henføres til en stigning på 120,2 mio. kr. i de samlede omsætningsaktiver. Derudover har der også været en mindre stigning på de samlede anlægsaktiver på 5,8 mio. kr.

Den tilsvarende stigning i fællesfondens passiver kan delvist tilskrives en forøgelse af hensættelser til skyldige feriepenge på 72,8 mio. kr. som følge af ændret beregning ved idriftsættelsen af FLØS3. Endvidere en forøgelse af projektreservationer på 37,3 mio.kr. samt en stigning i hensættelser.

For yderligere oplysninger henvises til bilag 4.1.2.

3.3 Egenkapitalforklaring

TABEL 3.3.1 EGENKAPITAL 2018 (T. KR.)

Primobeholdning 01.01.2018	-362.662
Reserveret fællesfundsinstitiioner	-15.053
Reserveret pensionsforpligtelsen	-37.696
Reserveret projekter inkl. anlægspulje	-15.940
Primoregulering	0
Bevægelser i året ifølge nedenstående specifikation	1.250
Overført resultat	
Årets resultat	-33.407
Reserveret fællesfundsinstitiioner	3.843
Reserveret pensionsforpligtelsen	-20.524
Reserveret projekter inkl. anlægspulje	-16.726
Fri egenkapital	0
Egenkapital pr. 31.12.2018	-394.819

TABEL 3.3.2 SPECIFIKATION AF EGENKAPITAL PR. 31.12.2018 (T. KR.)

Pensionsforpligtelsen		
Ikke-disp. egenkapital		-58.220
I alt pensionsforpligtelsen		-58.220
Fællesfundsinstitutioner		
Ikke-disp. egenkapital – løn	-2.172	
Ikke-disp. egenkapital – drift	-3.260	
Ikke-disp. egenkapital - indt. virksomhed & udd.inst.	-5.683	-11.116
Projektbevillinger		
Central fællesfond	-13.716	
Stiftsadministrationer	-7.012	
Uddannelsesinstitutioner	-1.653	-22.381
I alt projektbevillinger		-33.497
Anlægspuljen		
Central fællesfond	-8.961	
Stiftsadministrationer	-1.208	
Uddannelsesinstitutioner	-116	-10.286
i alt anlægspuljen		-10.286
Fri egenkapital		
Fri egenkapital	-283.186	
Urealiseret kursgevinst	-9.631	-292.817
Total		-394.819

TABEL 3.3.3 SPECIFIKATION AF BEVÆGELSER I EGENKAPITAL I ÅRET

Egenkapitalbevægelser 2018 (t. kr.)	Beløb
Salg af ejendom - bortfald af bygningsopskrivning	1.250
Total	1.250

3.4 Likviditet og låneramme

Udover driftslikviditet har fællesfonden også forrentede udlån til to fællesfundsinstitutioner – Vestervig Kirkemusikskole og Lolland-Falsters Stift – på 20-årige lånevilkår, som fremgår af tabel 3.4.1 nedenfor.

3.4.1. UDLÅN FRA FÆLLESFONDEN

(t.kr.)	Fællesfondslån	Netto	Fællesfondslån
	Primo 2018	bevægelse	Ultimo 2018
Investeringslån			
Vestervig Kirkemusikskole 20-årig	418	-84	335
Lolland-Falsters Stift 20-årig	1.886	-158	1.729
Samlet lån	2.305	-241	2.064

Fællesfonden stiller også likviditet til rådighed for Folkekirken It til dækning af godkendte udviklingsprojekter – jf. tabel 4.1.2.7.

3.5 Opfølgning på lønsumsloft

Som en del af årsregnskabet redegør stiftsadministrationerne og folkekirkens It særskilt for udnyttelsen af deres lønbevilling.

Der er et akkumuleret mindreforbrug på 2,2 mio. kr. på lønsumsbevillingen til videreførelse. Mindreforbruget skyldes et merforbrug på løn på i 3,3 mio. kr. mod et videreført mindreforbrug fra tidligere år på 5,5 mio. kr., som primært inkluderer 2,6 mio. kr. akkumuleret opsparring og 2,9 mio. kr. fra projektreservering.

TABEL 3.5 OPFØLGNING PÅ LØNBEVILLING STIFTSADMINISTRATIONER OG FOLKEKIRKENS IT

(t.kr.)	2018
Lønbevilling	73.596
Lønbevilling inkl. tb	80.945
Lønforbrug under lønbevilling	84.284
Total	3.339
Akk. opsparring ultimo 2017	-2.559
Løn overført til/fra drift	-82
Bortfald	0
Brugt af projektreservering fra 2017	-2.871
Akk. opsparring ultimo 2018	-2.172

3.6 Bevillingsregnskabet

TABEL 3.6 BEVILLINGSREGNSKABET FOR FÆLLESFONDEN

	Bevilling	Regnskab	Periodens	Forbrug
(t. kr.)	2018	2018	Forskel	i %
Delregnskab - 1 - Landskirkeskat og kompensation (indtægt)	-1.174.458	-1.174.458	-0	100
Delregnskab - 2 - Præster og provster	664.787	650.633	-14.154	98
Delregnskab - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	78.007	81.677	3.670	105
Delregnskab - 4 - Folkekirkens it	95.543	95.999	456	100
Delregnskab - 5 - Folkekirkens uddannelser	60.167	61.167	1.000	102
Delregnskab - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	19.222	16.251	-2.970	85
Delregnskab - 7 - Folkekirkelige tilskud	32.811	23.438	-9.372	71
Delregnskab - 9 – Reserver	6.264	-1.579	-7.843	-25
Delregnskab - 11 - Finansielle poster (netto)	-5.000	-1.284	3.716	26
Delregnskab - 21 - Tilskud til lokale kasser	110.854	110.854	0	100
Delregnskab - 31 - Pension, tjenestemænd	103.896	103.895	-1	100
Total	-7.909	-33.407	-25.499	

TABEL 3.6.1 TILLÆGSBEVILLINGER 2018 (T.KR.)

	Budget	Budget+TB	Periodens
(t.kr)	2018	2018	tillægsbevillinger ¹⁾
Delregnskab - 1 - landskirkeskat og kompensation (indtægt)	-1.174.458	-1.174.458	-0
Delregnskab - 2 - præster og provster	664.787	664.787	-0
Delregnskab - 3 - stiftsadministrationer m.v.	68.574	78.007	9.433
Delregnskab - 4 - folkekirkens it	93.510	95.543	2.033
Delregnskab - 5 - folkekirkens uddannelser	59.700	60.167	467
Delregnskab - 6 - folkekirkens fællesudgifter	18.636	19.222	586
Delregnskab - 7 - folkekirkelige tilskud	34.060	32.811	-1.250
Delregnskab - 9 - reserver	7.413	6.264	-1.150
Delregnskab - 11 - finansielle poster (netto)	-5.000	-5.000	-
Delregnskab - 21 - tilskud til lokale kasser	110.854	110.854	-
Delregnskab - 31 - pension, tjenestemænd	103.896	103.896	-
Total	-18.029	-7.909	10.120

¹⁾ detaljeret oversigt over tillægsbevillinger er vist i afsnit 4.5

Forsikringsområdet og det bindende stiftsbidrag er ikke en direkte del af fællesfonden og indgår derfor ikke i det samlede resultat.

TABEL 3.6.2A BEVILLINGSAFREGNING (T. KR.) FOR FÆLLESFONDSINSTITUTIONER

Delregnskab		Bevilling	Anvendte til-lægs-bevillinger	Anvendte be-villinger fra centrale mid-ler	Bevil-ling i alt	Regnskab	Årets resultat
3.- Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	46.120	-3	490	46.607	49.897	3.290
	Øvrig drift	20.505	0	0	20.505	19.807	-697
		66.625	-3	490	67.112	69.704	2.592
3.- Indtægtsdækket virksomhed	Øvrig drift	2.220	-96		2.125	2.557	432
3.- Bevillingsfinansieret center	Lønsum (konto 18)	3.732	4.267	562	8.561	8.826	264
	Øvrig drift	96	0	0	96	562	467
		3.828	4.267	562	8.657	9.388	731
4.- Folkekirkens it	Lønsum (konto 18)	23.743	2.033	0	25.777	25.562	-215
	Øvrig drift	69.766	0	0	69.766	70.437	671
		93.510	2.033	0	95.543	95.999	456
5. - Kirkemusikskoler	Øvrig drift	22.739	0	0	22.739	21.846	-893
5. - Præsteuddannelse	Øvrig drift	35.582	467	0	36.048	39.756	3.707

TABEL 3.6.2B BEVILLINGSAFREGNING (T. KR.) FOR FÆLLESFONDSINSTITUTIONER

Delregnskab		Årets resultat	Anvendt særlige projekter i året	Resultat til videreførelse	Overført fra tidligere år	Bortfald	Overført fra løn til øvrig drift	Akkumuleret til videreførelse
3.- Stiftsadministration	Lønsum (konto 18)	3.290	2.871	419	-634	0	-150	-365
	Øvrig drift	-697	-27	-670	-3.790	94	150	-4.213
		2.592	2.844	-251	-4.424	94	0	-4.578
3.- Indtægtsdækket virksomhed	Øvrig drift	432	0	432	850	0	0	1.282
3.- Bevillingsfinansieret center	Lønsum (konto 18)	264	0	264	-651	0	68	-319
	Øvrig drift	467	0	467	-71	0	-68	327
		731	0	731	-722	0	0	9
4.- Folkekirkens It	Lønsum (konto 18)	-215	0	-215	-1.274	0	0	-1.489
	Øvrig drift	671	0	671	-45	0	0	626
		456	0	456	-1.319	0	0	-863
5. - Kirkemusikskoler	Øvrig drift	-893	3	-896	-1.061	0	0	-1.957
5. - Præsteuddannelse	Øvrig drift	3.707	339	3.369	-8.377	0	0	-5.009

4. Bilag

4.1 Noter til resultatopgørelse og balance

4.1.1 Noter til resultatopgørelsen

Nedenfor er resultatopgørelsen specificeret på delregnskab og formål for særlige områder.

TABEL 4.1.1.A GRUPPERING AF DELREGNSKABER

	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Perio- dens for- skel	Forbrug i %
Delregnskab - 1 - Landskirkeskat og kompensation	-1.141.476	-1.174.458	-1.174.458	0	100
Delregnskab - 2 - Præster og provster	633.442	664.787	650.633	-14.154	98
Delregnskab - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	76.762	78.007	81.677	3.670	105
Resultat vedr. præster og stiftsadministrationer	710.203	742.794	732.310	-10.484	99
Delregnskab - 4 - Folkekirkens It	95.993	95.543	95.999	456	100
Delregnskab - 5 - Folkekirkens uddannelser	58.132	60.167	61.167	1.000	102
Delregnskab - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	30.886	19.222	16.251	-2.970	85
Delregnskab - 7 - Folkekirkelige tilskud	26.391	32.811	23.438	-9.372	71
Delregnskab - 9 - Reserver	453	6.264	-1.579	-7.843	-25
Delregnskab - 11 - Finansielle poster	-5.588	-5.000	-1.284	3.716	26
Delregnskab - 21 - Tilskud til lokale kasser	107.939	110.854	110.854	0	100
Delregnskab - 31 - Pension, tjenestemænd	100.382	103.896	103.895	-1	100
Delregnskab - 32 - Folkekirkens forsikring	0	0	0	0	0
Resultat for øvrige	414.587	423.756	408.741	-15.014	96
Samlet driftsresultat	-16.685	-7.909	-33.407	-25.499	422

TABEL 4.1.1.B SPECIFIKATION AF ØVRIGE DELREGNSKABER

	Regnskab 2017	Budget 2018	Regnskab 2018	Perio- dens for- skel	Forbrug i %
Delregnskab - 4 - Folkekirkens It	95.993	95.543	95.999	456	100
Formål - 81 - Fælles systemer og aktiviteter	29.728	89.740	90.728	988	101
Formål - 82 - Folkekirkens systemer	7.448	0	0	0	-
Formål - 83 - Civilregistrering og kirkebog	5.153	0	0	0	-
Formål - 84 - Provstisystemer	924	0	0	0	-
Formål - 85 - Stiftssystemer	23.170	0	0	0	-
Formål - 86 - Kirkeministeriets systemer	-1.099	0	0	0	-
Formål - 87 - Folkekirken.dk	4.293	5.803	5.271	-532	91
Formål - 88 - It kontoret	26.375	0	0	0	-
Delregnskab - 5 - Folkekirkens uddannelser	58.132	60.167	61.167	1.000	102
Formål - 10 - Generelt/alm. virksomhed	999	1.379	-435	-1.814	-32
Formål - 51 - Kirkemusikskoler	20.918	22.739	21.846	-893	96
Formål - 52 - Præsteuddannelse	36.215	36.048	39.756	3.707	110
Delregnskab - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	30.886	19.222	16.251	-2.970	85
Formål - 10 - Generelt/alm. virksomhed	9.142	4.918	2.079	-2.839	42
Formål - 32 - Provstirevision	18.678	13.140	13.196	56	100
Formål - 34 - Nationalmuseet	1.410	1.164	977	-187	84
Formål - 61 - Hensættelse landskirkeskat	1.657	0	0	0	-
Delregnskab - 7 - Folkekirkelige tilskud	26.391	32.811	23.438	-9.372	71
Formål - 10 - Generelt/alm. virksomhed	9.658	12.199	3.237	-8.962	27
Formål - 33 - Udviklingsfonden	1.650	2.150	1.739	-411	81
Formål - 35 - Studentermenigheder	1.619	1.610	1.610	0	100
Formål - 41 - Døve	3.328	3.957	3.957	0	100
Formål - 43 - Hørehæmmede	727	723	723	0	100
Formål - 63 - Det mellemkirkelige råd	7.499	9.576	9.576	0	100
Formål - 64 - Skt. Petri	1.910	2.597	2.597	0	100
Delregnskab - 9 - Reserver	453	6.264	-1.579	-7.843	-25
Formål - 97 - Af- og nedskrivninger	0	1.951	-860	-2.811	-44
Formål - 99 - Omprioriteringsreserve	-1.438	0	0	0	-
Delregnskab - 11 - Finansielle poster	-5.588	-5.000	-1.284	3.716	26
Formål - 10 - generelt/alm. virksomhed	-5.588	-5.000	-1.284	3.716	26

TABEL 4.1.1.B SPECIFIKATION AF ØVRIGE DELREGNSKABER

Delregnskab - 21 - Tilskud til lokale kasser	107.939	110.854	110.854	0	100
Formål - 71 - Udligningstilskud	107.939	110.854	110.854	0	100
Delregnskab - 31 - Pension, tjenestemænd	100.382	103.896	103.895	-1	100
Formål - 10 - Generelt/alm. virksomhed	100.382	103.896	103.895	-1	100
Delregnskab - 32 - Folkekirkens forsikring	0	0	0	0	0
Formål - 10 - Generelt/alm. virksomhed	0	0	0	0	0

4.1.1.1. Eksternt salg af varer og tjenesteydelser

Faldet i eksternt salg er påvirket af Folkekirkens It's indtægter samt indbetaling af pensionsbidrag til kirkefunktionærer. Folkekirkens It havde i 2018 højere indtægter end der forventes i 2019 – ca. 8 mio. kr. Endvidere var indtægterne i 2018 på indbetaling af pensionsbidrag til kirkefunktionærer 16 mio. kr. mere i forhold til budget 2019.

4.1.1.2. Internt salg af varer og tjenesteydelser

Den væsentlige forøgelse af regnskabet i forhold til 2017 skyldes ændring af konteringspraksis for internt salg og køb mellem fællesfondens institutioner.

4.1.1.3. Af- og nedskrivninger

Beløbet indeholder ikke de årlige af- og nedskrivninger i Folkekirkens It's anlægskartotek, der udgør ca. 18 mio. kr.

4.1.1.4. Internt køb af varer og tjenesteydelser

Den væsentlige forøgelse af regnskabet i forhold til 2017 skyldes ændring af konteringspraksis for internt salg og køb mellem fællesfondens institutioner.

4.1.1.5. Andre driftsindtægter

Afvigelsen mellem 2018 og 2019 skyldes hovedsagelig tilbageførsel fra pensionshensættelserne. Tidligere har den budgetterede tilbageførsel ikke været anvendt.

4.1.1.6. Overførselsindtægter

Faldet i overførselsindtægterne fra 2018 til 2019 skyldes mindreforbrug på pensionsudbetalingerne Lolland-Falster Stift på 11,1 mio. kr.

4.1.1.7. Ekstraordinære indtægter

Omfatter primært modtagelse af skadeserstatninger.

4.1.1.8. Ekstraordinære omkostninger

Skyldes fejlpostering i Ribe stifts regnskab

4.1.2 Noter til balancen

4.1.2.1 IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER 2018

	Færdiggjorte udviklingsprojekter
(t. kr.)	
Kostpris pr. 31.12.2017	76.668
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	0
Tilgang	32.905
Afgang	0
Kostpris pr. 31.12.2018	109.573
Akkumulerede afskrivninger	-43.284
Akkumulerede afskrivninger afgang	0
Akkumulerede nedskrivninger	-377
Akkumulerede af - og nedskrivninger pr. 31.12.2018	-43.660
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2018	65.913
Årets afskrivninger	15.552
Årets nedskrivninger	377
Årets af- og nedskrivninger	15.929
Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	
	Udviklingsprojekter under udførelse
(t. kr.)	
Primo saldo pr. 01.01.2018	18.914
Tilgang	14.106
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-32.077
Kostpris pr. 31.12.2018	943

4.1.2.2 MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER 2018

(t. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Inventar og IT udstyr	I alt
Kostpris pr. 31.12.2017	188.176	14.711	202.886
Primokorrekktioner og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	0
Tilgang	9.248	3.582	12.830
Afgang	-4.000	-304	-4.304
Kostpris pr. 31.12.2018	193.424	17.988	211.412
Akkumulerede afskrivninger	-22.071	-11.913	-33.984
Akkumulerede afskrivninger - afgang	600	304	905
Akkumulerede nedskrivninger	-1.601	0	-1.601
Akkumulerede af - og nedskrivninger pr. 31.12.2018	-23.071	-11.609	-34.679
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2018	170.353	6.380	176.733
Årets afskrivninger	2.203	3.964	6.167
Årets nedskrivninger	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	2.203	3.964	6.167
Lineære afskrivninger, afskrivningsperiode	10 - 50 år	3 år	

TABEL 4.1.2.3 TILGODEHAVENDER 2018 (T. KR.)

(t.kr)	Beløb
DEBITORER	59.922
TILGODEHAVENDE LØN	1.152
ANDRE TILGODEHAVENDER	644
TILGODEHAVENDE RENTER	0
MELLEMREGNING INTERNE DEBITORER	29
UDLÆG	104
KOMPETENCEFONDEN	50
REJSEFORSKUD	61
DEPOSITA	733
TOTAL	62.694

TABEL 4.1.2.4 PERIODEAFGRÆNSNINGER AKTIVER 2018

(t. kr.)	Beløb
Periodeafgrænsning	32.902
Pensionsbidrag	901
Gruppeliv	131
Kontingenter	1.615
Låneforeninger	578
Boligbidrag	5.793
Varmebidrag	1.418
Nettoløn	38.341
Periodeafgrænsning FLØS	182
Total	81.862

TABEL 4.1.2.5 AKKUMULEREDE HENSÆTTELSER 2018

(t. kr.)	Beløb	
Hensættelser central fællesfond		
Hensættelse til registrerede forsikringskader	-45.722	
Hensættelse til pensionsforpligtelse	-326.685	
Afgivne tilsagn under udviklingsfonden	-2.302	-374.709
Hensættelser fællesfundsinstitutioner		
Hensættelser åremålsansættelser	-1.125	
Øvrige hensættelser	-1.031	-2.156
Hensættelser i alt		-376.865

TABEL 4.1.2.5A Specifikation af fællesfondens bidrag til pensionsforpligtelsen

(T. Kr.)	2016	2017	2018
<i>Indtægter</i>			
Indbetalinger	-55.385	-53.645	-50.060
Forrentning af kapitalen	-4.694	-3.467	-4.795
Fællesfondens bidrag	-98.997	-100.382	-103.896
I alt	-159.076	-157.494	-158.751
<i>Udgifter</i>			
Udbetalinger	126.110	130.342	140.909
Administrationsgebyr	237	209	192
I alt	126.347	130.551	141.101
Samlet effekt på balancen (reserveret)	-32.729	-26.943	-17.649
Reserveret af fællesfondens mindre forbrug	-11.661	-7.216	-15.729
Hensat på balancen ultimo			-326.685
Reserveret på balancen ultimo			-58.220
Hensat og reserveret i alt			-384.906

4.1.2.6 ANDEN LANGFRISTETET GÆLD

(t. kr.)	2017	2018
Forsikringsreserve ¹⁾	-174.486	-173.255
Investeringslån ²⁾	-2.305	-2.064
Samlet langfristede gældsposter	-176.790	-175.318

²⁾ Jf. afsnit 4.6 Folkekirkens Forsikringsordning

¹⁾ Jf. afsnit 3.4 Likviditet og låneramme

TABEL 4.1.2.7 LÅNERAMME IT-PROJEKTER (T.KR)

	Primo saldo	Afgang	Tilgang	Ultimo saldo
	2017	2018	2018	2018
- SAS (FUV - KMSK)	8.000	-1.031	400	7.369
- Personregistrering	21.546	-4.451	0	17.095
- Fløs	17.000	-941	-2.300	13.759
- Fløs3 dw	0	0	2.300	2.300
- Forsikring	1.138	-302	-538	298
- ESDH 2008	0	-569	8.100	7.531
Låneramme i alt	47.684	-7.294	7.962	48.352

Udbetaling af lån med fradrag af afdrag er elimineret ved dannelsen af balancen for fællesfonden.

4.1.2.8 KORTFRISTEDE GÆLDSPOSTER

(t. kr.)	2017	2018
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-55.169	-30.143
Igangværende arbejder	0	-2.388
Anden kortfristet gæld	24.203	-5.077
Overførte bevillinger ¹⁾	-15.377	0
Skyldige feriepenge ²⁾	-125.490	-198.262
Periodeafgrænsninger	-7.102	-7.316
Over- / merarbejde	-1.648	-1.992
Menigheder og bindende stiftsbidrag ³⁾	-7.871	-12.466
I ALT	-188.454	-257.646
¹⁾ Fra 2018 er regnskabspraksis vedr. mindreforbrug på projekter ændret til at indgå som reservationer i egenkapitalen j.f. punk 2.2.2		
²⁾ Stigningen i skyldige feriepenge skyldes primært statens 40 procents andel af præsters feriepengeforpligtelse		
³⁾ Hensat overskud på bindende stiftsbidrag, studentermenighed mv.		

SPECIFIKATION AF ANDEN KORTFRISTET GÆLD

	Beløb
A-skat m.m.	-23
Moms	-16
Anden kortfristet gæld	-79
Uanbringeligt mellemregningsbeløb	0
Atp og feriekonto	-3.358
Hensættelse feriegodtgørelse merarbejde	-17
AUB, AES og AFU	-1.584
I alt	-5.077

SPECIFIKATION AF PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

	Beløb
Skyldige omkostninger	-824
Forudbetalte indtægter	-1.886
Mellemregning statsrefusion	0
Forpligtelser	-4.606
Total	-7.316

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Se årsrapport 4.2 Indtægtsdækket virksomhed

TABEL 4.2 OVERSIGT OVER AKKUMULERET RESULTAT – INDTÆGTSDÆKKET VIRKSOMHED (T. KR.)

Center	2015	2016	2017	2018
Forsikringsenheden				
Københavns Stift	0	0	0	0
Helsingør Stift	237	1.089	850	1.254
I alt	237	1.089	850	1.254
Folkekirkens Administrative Fællesskab				
Lolland-Falster Stift	-352	-341	0	28
I alt	-352	-341	0	28
GIAS-centeret				
Viborg Stift	0	0	0	0
Aarhus Stift	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0
Total	-115	748	850	1.282

Det væsentlige underskud på 1,3 mio. kr. vedr. forsikringsenheden er nærmere beskrevet i punkt 2.2.1

4.3 Specifikationer af budgetafvigelser

TABEL 4.3.1 FÆLLESFONDENS BUDGETAFVIGELSER FOR REGNSKABET 2018 (T. KR.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
1. - Landskirkeskat og kompensation	Driftsbevilling	-1.174.458	-1.174.458	-0
- Formål 11 - landskirkeskat		-1.162.901	-1.162.901	-0
- Formål 12 - Kompensation til folkekirken fra fl		-8.500	-8.500	-0
- Formål 13 - Øvrige indtægter fællesfonden		-3.057	-3.057	-
2. - Præster og provster	Lovbunden bevilling	664.787	650.633	-14.154
- Formål 21 - Løn 40/60 præster		572.199	564.020	-8.179
- Formål 22 - Fællesfundspræster		49.507	49.197	-311
- Formål 23 - Barselsvikarer		4.101	1.956	-2.145
- Formål 24 - Godtgørelser		35.214	26.507	-8.707
- Formål 26 - Præster med refusion		-	0	0
- Formål 27 - Feriepengeforpligtelse		3.766	8.954	5.188
3. - Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	78.007	81.677	3.670
- Formål 10 - Generel virksomhed		67.112	69.560	2.448
- Formål 15 - Indtægtsdækket virksomhed		2.125	2.557	432
- Formål 16 - Bevillingsfinansieret center		8.096	8.826	731
- Formål 59 - Personalemæssige tiltag		675	734	58
4. - Folkekirkens It	Driftsbevilling	95.543	95.999	456
- Formål 81 - Folkekirkens It		89.740	90.728	988
- Formål 87 - Folkekirken.dk		5.803	5.271	-532
5. - Folkekirkens uddannelser	Driftsbevilling	60.167	61.167	1.000
- Formål 10 - Generel virksomhed		1.379	-435	-1.814
- Formål 51 - Kirkemusikskoler		22.739	21.846	-893
- Formål 52 - Præsteuddannelse		36.048	39.756	3.707
6 - Folkekirkens fællesudgifter	Driftsbevilling	19.222	16.251	-2.970
- Formål 10 - Generel virksomhed		4.918	2.079	-2.839
- Formål 32 - Provstirevision		13.140	13.196	56
- Formål 34 - Nationalmuseet		1.164	977	-187
- Formål 61 - Hensættelse landskirkeskat		-	-	-
7 - Folkekirkelige tilskud	Anden bevilling	32.811	23.438	-9.372
- Formål 10 - Generel virksomhed		12.199	3.237	-8.962
- Formål 33 - Udviklingsfonden		2.150	1.739	-411
- Formål 35 - Studentermenigheder		1.610	1.610	-
- Formål 41 - Døve		3.957	3.957	-0
- Formål 43 - Hørehæmmede		723	723	-
- Formål 63 - Det mellemkirkelige råd		9.576	9.576	-
- Formål 64 - Skt. Petri		2.597	2.597	-0

TABEL 4.3.1 FÆLLESFONDENS BUDGETAFVIGELSER FOR REGNSKABET 2018 (T. KR.)

9. - reserver	Anden bevilling	6.264	-1.579	-7.843
- Formål 97 - af- og nedskrivninger		1.951	-860	-2.811
- Formål 98 - anlægsreserve		4.312	-719	-5.032
- Formål 99 - omprioriteringsreserve		0	-	-0
11. - Finansielle poster (netto)	Anden bevilling	-5.000	-1.284	3.716
21. - Tilskud til lokale kasser	Anden bevilling	110.854	110.854	0
31 – Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	103.896	103.895	-1
I alt		-7.909	-33.407	-25.499

2. Præster og provster

Overgangen til nyt lønsystem for Folkekirken har i 2018 vanskeliggjort opfølgningen på præstebevillingen. Indledningsvis har der været vanskeligheder med at få opgjort lønomkostningerne korrekt på formål (f.eks. mellem barselsvikarer og øvrige præsteløns omkostninger), hvilket især i første halvår, men også i årsrapporten indebærer en usikkerhed i fordelingen. Endvidere har der været stor usikkerhed i forbindelse med opgørelse af præsternes feriepengeforpligtelse i løbet af året, hvilket har medført, at forpligtelsen først ved årets afslutning er endeligt opgjort, idet der stadig er en vis usikkerhed i tallene.

Formål 21 - Løn:

Mindreforbruget på 8,2 mio.kr. svarende til en afvigelse på 1,4% giver ikke anledning til bemærkninger.

Formål 22 – Fællesfondspræster

Mindreforbrug på 0,3 mio. kr. svarende til en afvigelse på 0,6% giver ikke anledning til bemærkninger.

Formål 24 – Godtgørelser:

Mindreforbruget på 8,7 mio.kr. svarende til en afvigelse på 24,7% skyldes primært ændret praksis for afregning af kilometergodtgørelse til præster og provster.

Formål 26 – Præster med refusion

Formål 27 - Feriepengeforpligtelser

Merforbruget på 5,2 mio.kr. svarende til en afvigelse på 137,8% kan henføres til implementeringen af nyt lønsystem jf. afsnit 2.3.1.1. Stiftsadministration og præsteløn.

3. Stiftsadministration

Merforbruget på 2,4 mio.kr. vedr. formål 10 – Generel virksomhed svarende til en afvigelse på 3,6%. Generelt er der ændret regnskabspraksis vedrørende videreførelser. Der henvises i øvrigt til de enkelte stifters årsrapport.

4. Folkekirkens It

Merforbruget på 0,5 mio.kr. svarende til en afvigelse på 0,5 % giver ikke anledning til bemærkninger.

5. Folkekirkens uddannelser

Institution	Budget	Regnskab	Afvigelse
Sjællands Kirkemusikskole	7.330	7.248	-82
Løgumkloster Kirkemusikskole	7.689	7.748	59
Vestervig Kirkemusikskole	7.494	7.110	-384
Kirkemusikskolerne i alt	22.513	22.106	-407
Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter	37.168	40.912	3.744
Total	59.681	63.018	3.337

Kirkemusikskolerne

Det samlede *mindreforbrug* på 0,4 mio.kr. giver ikke anledning til bemærkninger.

Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter

Merforbruget på 3,7 mio.kr. svarende til en afvigelse på 10,1% skyldes primært større optag på FUV's uddannelsesområde med 1,0 mio.kr. Endvidere forekommer et merforbrug på 2,4 mio.kr. vedr. projekter der finansieres ved anvendelse af reservationer i egenkapital vedr. flerårige projektet.

6. Folkekirkens fællesudgifter

Mindreforbruget på 3,0 mio.kr. svarende til en afvigelse på 15,4% skyldes ændret regnskabspraksis omkring videreførelser på 2,8 mio. kr.. Herudover er der et mindre forbrug på opfølgningen på stiftsanalysen og udvikling af rapporter til datavarehuset på 0,3 mio. kr., samt et mindre merforbrug på katastrofeberedskabet, der dækkes af videreførelser fra tidligere finansår.

7. Folkekirkelige tilskud

Mindreforbruget på 9,4 mio.kr. svarende til en afvigelse på 28,6% skyldes ændret regnskabspraksis omkring videreførelser på 4,1 mio.kr. Det resterende mindreforbrug på 5,3 mio. kr. består af 2,7 mio. kr. til forsøg i folkekirken, 1,0 mio. kr. til forbedring af præsters psykiske

arbejdsmiljø, 0,5 mio. kr. til databaseregistrering af gravminder, 0,3 mio. kr. til stifternes årsmøde, 0,2 mio. kr. til aktuarberegning af pensionsforpligtelse, 0,2 mio. kr. til udvikling af projektmodel, samt 0,4 mio. kr. i mindre forbrug på udviklingsfonden.

9. Reserver

Af *mindreforbruget* på 7,8 mio.kr. skyldes de 3,0 mio. kr. ændret regnskabspraksis omkring videreførelser på anlægsreserven, mens 1,2 mio. kr. af anlægsreservens øvrige mindre forbrug videreføres. På bygningsafskrivninger m.m. er der et mindre forbrug på 2,8 mio. kr. der kommer fra overskud fra salget af Sjællands Kirkemusikskoles bygning.

11. Finansielle poster

Merforbruget på 3,7 mio. kr. vedrører et urealiseret kurstab på fællesfondens obligationsbeholdning på 4,3 mio. kr. Herudover har forrentningen af fællesfondens frie egenkapital, samt pensionsordningens formue til imødegåelse af pensionsforpligtelsen for tjenestemandssatte kirkefunktionærer oversteget budgettet med 0,6 mio. kr. Forrentningen af forsikringsordningens formue er overført til delregnskab 32 "Forsikringsordningen" (se afsnit 4.7).

21. Tilskud til lokale kasser

Tilskud til lokale kasser omfatter udligningstilskuddet til ligningsområder med lavt indtægtsgrundlag. Bevillingen har fulgt budgettet.

4.4 Projekter

TABEL 4.4.1. FÆLLESFONDENS RESERVATION TIL PROJEKTER (T. KR.)

	Ovf. fra tidl. år	Budget	Indtægt	Omkostning	Resultat	Ovf. egenkap.	Ovf. til flg. år
A. Pensionsforpligtelsen	-37.696	103.896	-61.208	165.103	-1	20.524	-58.220
B1. Projekter - intern (driftsbevilling)	-185	2.973	0	2.935	-38	0	-223
B2. Projekter - ekstern finansiering (driftsbevilling)	-627	2.566	0	1.635	-930	0	-1.558
C. Særlige projektbevillinger *)	-11.987	12.067	-8.267	9.472	-10.552	-469	-22.381
D. Anlægspuljen *)	-3.953	7.423	-5.016	7.407	-8.348	3.932	-10.286
I alt	-54.449	128.925	-74.491	186.553	-19.870	23.987	-92.668

*) De enkelte projekter indgår i fællesfondens institutioners årsrapporter specificeret som henholdsvis "afsluttede" og "igangværende".

SPECEFIKATION:

TABEL 4.4.2. FÆLLESFONDENS CENTRALE RESERVATION TIL PROJEKTER 2018 (T. KR.)

	Ovf. fra tidl. år	Budget	Indtægt	Omkostning	Resultat	Ovf. egenkap.	Ovf. til flg. år
<u>A. Pensionsforpligtelsen</u>							
1: Videreført pensionsforpligtelsen	-37.696	103.896	-61.208	165.103	-1	20.524	-58.220
I alt	-37.696	103.896	-61.208	165.103	-1	20.524	-58.220
<u>C. Særlige projektbevillinger</u>							
	Delregnskab 3 - Stiftsadministrationer						
1: Ph.d. projekt Aarhus Universitet	0	0	-150	0	-150	0	-150
	Delregnskab 5 - Folkekirkens uddannelser						
1: Uddannelsesforløb biskopper	0	285	-806	113	-978	0	-978
2: Introkursus provstier	0	263	-315	0	-578	0	-578
3: Adm. af provstisekretær udd.	0	175	0	125	-50	0	-50
	Delregnskab 6 - Folkekirkens fællesudgifter						
1: Stiftsårsmøde	0	356	0	74	-282	1	-284
2: Katastrofeberedskab	-137	182	0	196	14	0	-123
3: Undersøgelse psykisk arbejdsmiljø i folkekirken	0	0	-15	0	-15	0	-15
4: Akademirådet	0	98	0	0	-98	0	-98
5: Reformationsjubilæet	0	0	-510	0	-200	-310	-200
6: Menighedsråd på jeres måde	0	0	-141	0	-141	0	-141
7: Studiefond præster	0	0	-1.500	0	-1.500	0	-1.500
8: ESDH-projekt	0	0	-23	0	-23	0	-23
9: Opfølgning mobningsundersøgelse	0	0	-105	0	-105	0	-105
10: Budgetanalyse stifterne	0	0	-128	0	-128	0	-128
11: Stiftsanalyse opfølgning	0	300	0	114	-186	0	-186
12: Udvikling rapporter Idv	0	200	0	41	-159	0	-159
13: Nat.museet solbjerg kirkegaard	0	0	-343	0	-343	0	-343

TABEL 4.4.2. FÆLLESFONDENS CENTRALE RESERVATION TIL PROJEKTER 2018 (T. KR.)

	Delregnskab 7 - Folkekirkelige tilskud						
1: Evaluering af lov om forsøg i folkekirken	0	2.709	0	769	-1.940	0	-1.940
2: Forbedring præsters psyk.arb.miljø	0	1.000	0	0	-1.000	0	-1.000
3: Database reg. Gravminder	0	500	0	0	-500	0	-500
4: Folkekirken som arbejdsplads km	0	150	-56	189	-17	0	-17
5: Projektmodel V2 KM	0	188	-188	0	-376	0	-376
6: Jobportal - Folkekirken.dk	0	0	-19	0	-19	0	-19
7: E-læring for MR - fase 2	0	0	-1.100	0	-1.100	0	-1.100
8: Mere kirke – LM	0	0	-105	0	-105	0	-105
9: Forsøg i folkekirken	0	1.173	-2.617	386	-3.405	0	-3.405
10: Aktuarberegning	0	600	0	407	-193	0	-193
I alt	-137	8.179	-8.122	2.413	-13.578	-309	-13.716
D. Anlægspuljen							
1: Haderslev Stift - Nyt mødelokale	-1.400	0	0	0	-4.694	3.294	-6.094
2: Fyens Stift - Vinduesudskiftning	0	0	0	0	-1.311	1.311	-1.311
3: Helsingør Stift - Sydgavl bispegaard	0	0	0	0	-1.556	1.556	-1.556
4: Øvrige projekter	0	4.312	-3.043	3.111	0	-4.245	0
I alt	-1.400	4.312	-3.043	3.111	-7.561	1.917	-8.961

TABEL 4.4.3. STIFTERS OG UDDANNELSESINSTITUTIONERS RESERVATION TIL PROJEKTER 2018 (T. KR.)

	Ovf. fra tidl. år	Budget	Indtægt	Omkostning	Resultat	Ovf. egenkap.	Ovf. til flg. år
B1. Projekter - intern (driftsbevilling)	Delregnskab 3 - Stiftsadministrationer						
1: Præsterne studiefond	0	485	0	366	-119	0	-119
2: Teologisk rådgiver	0	1.207	0	855	-352	0	-352
3: Udd.koordinator - ny præst	0	1.239	0	1.194	-45	0	-45
B1. Projekter - intern (driftsbevilling)	Delregnskab 5 - Folkekirkens uddannelser						
1: Administration - øvrig drift	0	0	0	382	382	0	382
2: Hjemmeside	-5	25	0	29	5	0	0
3: Provstisekretæruddannelse	-80	0	0	56	56	0	-24
4: Registrant for moderne kirkekunst	-19	0	0	0	0	0	-19
5: Epistelbogen	-34	18	0	52	34	0	0
6: Kirken og kommuner i samarbejde (cfsa)	-47	0	0	0	0	0	-47
7: Historisk-kritisk edition af luther salmer	-1	0	0	1	1	0	0
I alt	-185	2.973	0	2.935	-38	0	-223
B2. Projekter - ekstern finansiering (driftsbevilling)							
1: Kirkesangere xf – løn	0	501	0	385	-117	0	-117
2: Kirkesangere xf - øvrig drift	-402	0	0	384	384	0	-18
3: Kirken i den nye by	0	576	0	437	-139	0	-139
4: Præster i sygehussektoren	0	400	0	0	-400	0	-400
5: Kirkestatistik	0	300	0	0	-300	0	-300
6: Børnekonfirmandundersøgelse	0	611	0	426	-184	0	-184
7: Café exit	-225	-125	0	0	125	0	-100
8: Geronto 2 (demens)	0	303	0	3	-300	0	-300
I alt	-627	2.566	0	1.635	-930	0	-1.558

TABEL 4.4.3. STIFTERS OG UDDANNELSESINSTITUTIONERS RESERVATION TIL PROJEKTER 2018 (T. KR.)

<u>C1. Særlige projektbevillinger</u>	Delregnskab 3 - Stiftsadministrationer						
1: Særlig konsulent FUV	-408	0	0	219	219	0	-189
2: Bispefond	-74	0	-86	0	-86	-160	0
3: Renovering bispebolig 2017	-71	0	0	33	33	0	-38
4: SPN - sjælesorg på nettet	-1.691	1.190	-6	1.121	-75	0	-1.765
5: Lønmidler 2018	-300	0	0	300	300	0	0
6: Pilgrimssamarbejde	-126	0	-45	65	20	0	-106
7: Kirkedage 2019	-1.500	500	0	500	0	0	-1.500
8: Nytænkning kons.ordning	-425	0	0	106	106	0	-319
9: Ph.d Steen Skovsgaard	-2.171	0	0	768	768	0	-1.403
10: Påskeprojektet	-50	0	0	0	0	0	-50
11: Stu. Projekt kirken i byen	-146	385	0	419	34	0	-112
12: Autorisation biskop liturgi	-312	0	0	84	84	0	-228
13: Gudsjeneste biskop liturgi	-866	0	0	284	284	0	-582
14: Sakramenter biskop liturgi	-734	0	0	507	507	0	-227
15: Konference biskop liturgi	-443	0	0	16	16	0	-426
16: Kirken på landet - sommerlandet	-540	0	0	472	472	0	-68
I alt	-11.850	3.888	-145	7.059	3.026	-160	-8.665
<u>C2. Særlige projektbevillinger</u>	Delregnskab 5 - Folkekirkens uddannelser						
1: Børn-ung-orgel (ompr. Pulje)	-34	0	-2	5	3	0	-31
2: Børnekor	-16	0	0	0	0	0	-16
3: Befolkningsundersøgelsen (herunder delundersøgelse)	0	213	0	19	-193	0	-193
4: Kirken på landet	-1.270	965	-6	1.198	227	0	-1.043
5: Middelalderkirker	-675	635	0	940	305	0	-370
I alt	-2.553	3.111	-1.973	4.297	-787	2.016	-1.325
<u>D. Anlægspuljen</u>							
1: Stiftsadministrationer	-2.413	1.716	-1.973	2.879	-811	2.016	-1.208
2: Uddannelsesinstitutioner	-140	1.394	0	1.418	24	0	-116
I alt	-2.553	3.111	-1.973	4.297	-787	2.016	-1.325

4.5 It-omkostninger

Folkekirken it varetager drift og udvikling af Kirkeministeriets samt folkekirken fælles it-løsninger, herunder fællesfonden.

De samlede it-omkostninger omfatter samtlige indtægter og udgifter for Folkekirken it.

TABEL 4.5 IT-OMKOSTNINGER

(t.kr)	2018
Personaleomkostninger	23.732
Fradrag for anlægsløn	-858
Lønomsomkostninger	22.874
Salg af varer og tj. ydelser	-25.139
Kirkeministeriet	-4.081
Internt salg - fællesfonden	-3.650
Øvrige indtægter	0
Indtægter	-32.870
Husleje	1.994
Internt køb - fællesfonden	422
Afskrivninger	18.333
Øvrige driftsomkostninger	80.064
Finansielle omkostninger	11
Omkostninger	100.824
Driftsomkostninger - netto	67.954
Programmel	32.905
It-udstyr	2.883
Investeringsomkostninger	35.788

4.6 Folkekirkenes Forsikringsordning

I 2018 var den samlede budgetterede udgift til skader og præmier samt korrektion for tidligere års resultat i forhold til reserven på 45,1 mio. kr. Forsikringsregnskabet viser et underskud på 1,2 mio. kr. i 2018. Normalt udviser forsikringsregnskabet små udsving grundet afvigelser fra et gennemsnitligt skadesår. Store udsving sker også regelmæssigt grundet ekstraordinære skadesår som følge af særlige begivenheder som f.eks. storme, skybrud mv. eller omvendt år med gunstig vejrlig o.l. Overskuddet reguleres ved en nedjustering i det fremtidige forsikringsbidrag, da ordningen skal hvile i sig selv. Skadebehandlingen varetages af Folkekirkenes Forsikringsenhed i Københavns og Helsingør stiftadministrationer.

TABEL 4.6 FORSIKRINGSORDNINGEN

Resultatopgørelse	Regnskab	Budget	Regnskab	Difference
	2017	2018	2018	
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	
Forsikringsindtægt	-59.000	-48.112	-45.106	-3.006
Udbetalt skadeserstatning	9.650	44.419	12.631	
Modtaget skadeserstatning	<u>-1.881</u>	<u>0</u>	<u>-1.292</u>	
Skadeserstatning i alt	7.769	44.419	11.340	
Hensættelse til skader	27.681	0	33.571	
Tilbageførte hensættelser m.m.	<u>-15.910</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	
Hensættelse til skader i alt	11.770	0	33.571	
Skader i alt	19.539	44.419	44.911	-492
Omkostninger vedr. Administration				
- Forsikringspræmier	3.265	0	2.985	
- Tjenesteydelser	1.742	3.693	1.137	
- Tab på debitorer	0	0	0	
Administration i alt	5.007	3.693	4.122	-429
Finansielle indtægter	-1.975	0	-2.732	
Finansielle omkostninger	36	0	36	
Resultat	-36.392	0	1.231	-1.231
Overført til/fra akkumuleret resultat	36.392	0	-1.231	1.231
Nyt forsikringsresultat	0	0	0	0

HENSÆTTELSER TIL FORSIKRINGSSKADER

	2016	2017	2018
	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Hensættelser vedr. Tingskader 2013	-1.226	-169	-169
Hensættelser vedr. Tingskader 2014	-16.281	-4.734	-3.883
Hensættelser vedr. Tingskader 2015	-4.351	-704	-480
Hensættelser vedr. Tingskader 2016	-10.268	-3.110	-1.452
Hensættelser vedr. Tingskader 2017	0	-17.748	-5.200
Hensættelser vedr. Tingskader 2018	0	0	-30.291
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2014	-1.311	-55	-43
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2015	-3.993	-110	-171
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2016	-4.650	-468	-171
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2017	0	-4.014	-727
Hensættelser vedr. Arbejdsskader 2018	0	0	-3.135
Forsikringshensættelser i alt	-42.080	-31.112	-45.722
Forsikringsreserve ultimo året	2016	2017	2018
	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Forsikringsreserve	-138.094	-174.486	-173.255

4.7 Anvendt regnskabspraksis

4.7.1 Lov om folkekirkens økonomi

Ifølge § 17, stk. 1 i lov om folkekirkens økonomi aflægger kirkeministeren regnskab for fællesfonden.

Kirkeministeren kan ifølge § 17, stk. 3, i samme lov bede biskopperne, det administrative fællesskab samt de institutioner, der helt eller delvist finansieres af fællesfonden om at tilvejebringe de oplysninger og det regnskabsmæssige materiale, som er nødvendigt for at aflægge fællesfondens regnskab.

4.7.2 Bekendtgørelse om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden. Kapitel 7 om aflæggelse af regnskab i bekendtgørelsen fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Årsregnskaberne udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende år samt af aktiver og passiver ved årets udløb.

Fællesfondens regnskab er aflagt i henhold til de statslige regler for omkostningsbaserede regnskaber, jf. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning med de undtagelser, der følger af fællesfondens særlige karakter.

4.7.3 Ændring i regnskabspraksis

Ændringen i regnskabspraksis fra januar 2018 vedrører ubrugte bevillinger, der tidligere blev opsat som kortfristet gæld ved udgangen af finansåret. I 2018 er disse bevillinger videreført som reserveret egenkapital – i overensstemmelse med statens principper for videreførelser. I praksis har det haft den konsekvens, at ubrugte bevillinger fra tidligere finansår er taget til indtægt i 2018.

4.7.4 Værdiansættelse

Fællesfondens aktiver omfatter bygninger, inventar, maskiner m.v. Udstyr og inventar optages under aktiver i regnskabet i henhold til de af Moderniseringsstyrelsens udfærdigede værdiansættelsesprincipper.

Bygningerne er registreret i det administrative fællesskabs regnskab. Der anvendes statens princip for værdiansættelse og regnskabsmæssig behandling af ejendomme, hvor aktivet optages til kostpris fordelt på grundværdi og bygninger og opskrives med større renoveringer, udvidelser m.m. Grundværdien afskrives dog ikke, og bygningsværdien afskrives over 50 år. Kostprisen for fællesfondens bygninger og grunde blev pr. 31. december 2010 sat til den i 2010 udmeldte offentlige ejendomsvurdering for 2009.

Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af IT-aktiver, og der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end ét år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:

• Forbedringer af lejemål	4 år
• Bygningsforbedringer	10 år
• Inventar	3 år
• Programmel	3-8 år
• It-hardware	3 år
• Bunket It-udstyr	3 år

I forbindelse med investeringer af fællesfondens likvider, er den planlagte tidshorisont tre år. Derfor anvendes finansielle anlægsaktiver og ikke omsætningsaktiver. Der investeres i obligationer. Obligationer optages til købsværdi på balancen. Når obligationer sælges eller udtrækkes indgår en gevinst/et tab målt i forhold til købsværdien i årets resultat. Er der ved køb/salg en vedhængende renteudgift/indtægt så indgår denne også i årets resultat ved købs-/salgstidspunktet, svarende til de skattemæssige regler for håndtering af vedhængende rente. Ved årets udgang beregnes/reguleres urealiseret kursgevinst/-tab på obligationsbeholdningen, dvs. forskellen mellem den bogførte købsværdi og den aktuelle kursværdi. Den urealiserede kursgevinst/-tab indgår i driftsresultatet, og på særskilt egenkapitalkonto. Fællesfondens egenkapital udgøres af egenkapitalen primo tillagt årets resultat, eventuelle reserveringer (Pensionsforpligtigelsen) samt forskydninger i balancen. Gældsforpligtelser omfatter skyldige feriepengeforpligtelser, skyldigt over-/merarbejde og evt. forpligtelser i forbindelse med åremålsansættelse.

For IT-udviklingsprojekter anvendes statens regler for værdiansættelse og regnskabsmæssig behandling. Projekterne placeres regnskabsmæssigt i Folkekirkens IT, og behandles som vist nedenfor ud fra summen af deres anskaffelse- og udviklingsomkostninger:

- Projekter under 50 t.kr. bogføres i driften. Interne udviklingsomkostninger medtages ikke.
- Projekter mellem 50 t.kr. og 200 t.kr. aktiveres. Interne udviklingsomkostninger medtages ikke.
- Projekter over 200 t.kr. aktiveres. Interne udviklingsomkostninger, der tilfører projektet merværdi aktiveres.

For projekter over 500 t.kr. stiller fællesfonden en låneramme til rådighed for Folkekirkens IT baseret på et projekttilsagn godkendt af projektejer og styregruppe/myndighed.

Likviditet til mindre projekter, øvrig drift m.m. stilles løbende til rådighed af fællesfonden for alle fællesfundsinstitutioner efter behov jf. fællesfondens likviditetsordning i øvrigt.